

Küldött

A Veszprémi Főegyházmegye lapja

VII. évfolyam 2. szám, 2018. nyár

BRENNER JÁNOS BOLDOGGÁ AVATÁSÁN

Küldött: A Veszprémi Főegyházmegye lapja. Kiadja a Szaléziánum Érsekségi Turisztikai Központ,
8200 Veszprém, Vár u. 31. Tel.: 88/580-528. Fax.: 88/580-529, e-mail: kuldott@veszpremiersekseg.hu.
A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Márfi Gyula érsek, dr. Mail József, Megyesi Ferenc, Pálfalviné Ősze Judit.
Munkatársak: Németh Erika, Földi Gábor, Köviné Bósz Martina, Nagy Zoltán. Fotó: Nagy Lajos, Szaléziánum, valamint az egyházközségek.
Kéziratokat és fotókat nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A kéziratok rövidítési jogát fenntartjuk.
Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

A KERESZTÉNYSÉG: A SZÍV VALLÁSA

Június havát nem véletlenül tartjuk Jézus Szíve hónapjának: általában erre a hónapra esik a pünkösd utáni második péntek: Jézus Szívének főünnep. Nem véletlen az sem, hogy e főünnepet követő szombat Szűz Mária szeplőtelen szívének emléknapjaként üljük meg.

A keresztény vallás a szó eredeti értelmé szerint: katolikus, mert nem csak a józan ész és az erős akarat vallása, hanem a szívé, vagyis a nemes emberi érzelmeké is.

A középkori teológusok hangoztatták, hogy az igazi hit nem azonos a hiszékenységgel, hanem „rationale obsequium”, azaz értelmes meghódolás Isten előtt. De megvan a jelentősége az erős akaratnak is. Nem véletlenül mondja az Úr Jézus - nála megszokott költői túlzást alkalmazva - hogy „a mennyek országa ...erőszakot szenved, az erőszakosok szerzik meg” (Mt 11,12). Itt a Mester természetesen nem a közönséges erőszakosságot dicséri, hanem azt az erőfeszítést, amely dolgozik, fárad, szenvedni és meghalni is kész, amely nélkül senki sem juthat el Isten országába (vö. Lk 16,16).

Ugyanakkor az is egyértelmű, hogy sem a vegytiszta racionalitás, sem a kőkemény akarat nem elég ahhoz, hogy Jézus követői lehessünk, ehhez szükség van egyfajta szívátültetésre is: magunkba kell ültetnünk a szelíd és alázatos Mester szívé. Sehöl sem olvassuk, hogy azt mondaná: tanulatok tőlem, mert szellemesen és talpraesetten tudok vitatkozni, mert erős vagyok, csodát csodára halmozok; azt viszont hangsúlyozottan kéri: "tanulatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű" (Mt 11,29).

Jézus szíve érzelmeinek tárháza meglehetősen tágas. Megfér benne egyfajta indulat, mértéktartó harag is. Ez segíti abban, hogy kellően szigorú tudjon lenni, amikor vitatkozik az írástudókkal és a farizeusokkal, amikor korholja Korozaint, Betszaidát és Kafarnaumot, vagy mikor kirívó érzéketlenséggel és szeretetlenséggel találkozik. A békés ember meggyógyításával kapcsolatban ezt olvassuk: „keményszívűségükön elszororodva haragosan végignézt rajtuk, majd az emberhez fordult: »Nyújtsd ki kezedet!«” (Mk 3,5). - Itt érdemes megállnunk egy pillanatra és megkérdeznünk magunktól: nem vagyunk-e mi túl engedékenyek a ránk bízottakkal, különösen a fiatalokkal szemben? Vajon használunk-e nekik, ha mindent rájuk bízunk és megengedünk nekik? Nem kellene-e kicsit több (mértéktartó és szeretetteljes) szigorúság...?

Jézust többnyire a szánalom, az együttérzés indítja cselekvésre. Ezért gyógyít betegeket, ezért támaszt fel halottakat, ezért szaporítja meg csodálatos módon a kenyeret, sőt van, mikor ez indítja őt a tanításra is: „Amikor kiszállt (a bárkából), és látta a nagy tömeget, megérett rajtuk a szíve. Olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok. Sok mindenre kezdte tanítani őket” (Mk 6,34).

Megvallom őszintén, hogy számomra Jézust különösen is szeretetre méltóvá teszik a könnyek. „Földi életében hangosan kiáltozva, könnyek között imádkozott és könyörgött ahhoz, aki meg tudta

menteni a haláltól. . .“(Zsid 5,7). Itt Jézus kétségkívül önmagáért is sír, könnyezésében - miként vérrel verejtékezésében is - szerepet játszik a halálfélelem. De az Istenember nemcsak önmagáért sír, hanem értünk is. Siratja szeretett hazájának fővárosát, Jeruzsálemet (vö. Lk 19,41), siratja barátját, Lázárt (Jn 11,35), "halálosan szomorú a lelke" (Mt 26,38) a mennyei Atya szívének megbántott szeretetéért, a mi bűneinkért, a ránk váró büntetésekért, szenvedésekért is. Jézus könnyeiben újra látjuk az ószövetségi szentek könnyeit, a prófétákét, a gyermekét sirató Ábrahámét, Jákobét, Dávid királyét, az aprószentek szüleinek fájalmát. De ott látjuk a tagadását sirató Péterét, a saját tévelygéseit és a korintusi hívek bűneit "sűrű könnyhullatással" sirató Pálét is (2 Kor 2,4). És ott látjuk a hétfájalmú Szűz szomorúságát is.

De bizonyára bennfoglaltattak az Úr Jézus könnyeiben a mi Istennek tetsző könnyeink is, amelyeket saját bűnünk vagy a világ nyomorúságának, hozzátartozóink, felebarátaink fájalmainak átélése vált ki bennünk.

Azt mondják, hogy a középkorban éltek olyan szerzetesek, akik lelki naplójukban följegyzést tettek azokról a könnyekről, amelyeket „Istennek tetsző módon” sírtak. Ezeket isteni ajándéknak - ma úgy mondanánk: karizmáknak - tekintették. - Adja meg a Szentlélek nekünk is, hogy mi is tudjunk - legalább lelki értelemben - Istennek tetsző módon sírni.

Befejezésül hadd említsem meg, hogy vannak Istennek tetsző örömkönnye is. Hisz Jézus is tudott a mennyei Atya kedve szerint örülni. „Abban az órában kitörő örömmel dicsőítette az Istent a Szentlélekben” (Lk 10,21). - A kánai menyegzőn, Lévi, Zakeus vagy Lázár házában biztosan nem szomorkodott, hanem együtt örült az örvendőzökkel, ahogy ezt Pál apostol tőlünk is elvárja (Róm 12,15; Fil 1,47). - Jézustól biztosan nem volt idegen a nevetés és a mértéktartó humor sem. Amikor Jakabot és Jánost „Boanergeszeknek”, mennydörgés fiainak nevezte, nyilvánvalóan humorizált (vö. Mk 3,17).

Természetesen a Szűzanya is tudott örülni. Öröme telt József szeretetében és hűségében, Jézus engedelmisségében, az Erzsébettel való találkozásban, amikor „szíve ujjongott üdvözítő Istenében” (Lk 1,47). De biztosan nem szomorkodott a kánai menyegzőn sem, külön örömet talált abban, hogy szent Fia a vizet borrrá változtatva segített a szegények helyzetén. És mennyire boldog lehetett, amikor a halálból feltámadt szent Fia barátaival együtt várta és - sajátos módon - megkapta ő is a Szentlelket!

Szelíd és alázatos szívű Jézus, alakítsd szívünket a te szíved szerint! Különösen is kérjük: taníts meg minket Istennek tetsző módon sírni és örülni.

+ Gyula érsek

ANGELO AMATO beszéde a boldoggá avatáskor

A gonoszság misztériuma beszennyezi a történelmet, megrontja az emberi szívet!

1. Gyermekkorában Boldog Brenner János egy iskolai színieseményen a kis vértanút, Szent Tarziciust játszotta, akit a 3. században, a római keresztényüldözés idején öltek meg, miközben az Oltáriszentséget vitte a betegeknek.

Brenner János atya vértanúsága épp úgy történt, mint az az esemény. 1957. december 14-én egy fiatalember, aki korábban ministránsa volt, arra kérte, hogy vigye el a betegek kenetét haldokló nagybátyjának. A fiatal káplán, mellén az Oltáriszentséget tartalmazó tokkal, rögtön útnak indult.

Csak hogy csapdáról volt szó. Azon a hideg éjszakán a keresztény hit elleni gyűlölet újabb áldozatot szedett. János atyát ugyanis erőszakos és halálos támadás érte. Több mint harminc késszurással végeztek vele. 1957. december 15-én hajnalban találtak rá Zsida falu határában: bal keze a mellén volt, védte az Oltáriszentséget, mint annak idején Szent Tarzicius vértanú. Gyilkosait sosem kapták el és sosem ítélték el.

2. Hogyan történhetett ilyen barbár tett egy fiatal pappal szemben, olyan dicső múltú, nemes nemzetben, mint Magyarország?

Sajnos azokban a tragikus években – melyek nincsenek is olyan távol tőlünk – Magyarországon a kommunisták ádázul üldözték a katolikusokat. Támadták és megalázták az Egyházat

dapestben, melyet azonnal vérbe is fojtottak. A mintegy tízezer áldozat többségében fiatal diák és munkás volt. A még teljesen nem feltárt dokumentumok szerint több mint ezeröttszáz egyházmegyés papot és papnövendéket s körülbelül ötszáz szerzetest börtönöztek be és ítélték jogtalanul halálra.

Az áldozatok közül néhányat már boldoggá avatott az Egyház, így például az esztergomi segédpüspököt, Meszlényi Zoltánt (1892–1956), aki egy internálótáborban halt meg, és a szalézi Sándor Istvánt (1914–1953), akit kirakatperben ítélték halálra.

3. A kommunista kegyetlenség áldozata volt a fiatal káplán, Brenner János atya is. Buzgó, lelkes pap volt, szerette hivatását, és egészen küldetésének, segítő szolgálatának szentelte életét.

Az evangélium szerinti életre nevelte a fiatalokat, arra, hogy tiszteljék felebarátaikat, segítsék a rászorulókat, mozdítsák elő az egyetértést a társadalomban és az összhangot a családban. Tekintetnek tisztaságáért és derűs modoráért mindenki szerette, nagyok és kicsik egyaránt.

Az államhatalom elnyomása ellenére örömmel döntött a papi hivatás mellett. Bátor volt. Tudta ugyan, milyen veszélyes, mégis kitarzott hivatásában, állhatatosan szolgált az Urat és gyújtott fényt a fiatalok lelkében Jézus szavával.

Kevéssel azelőtt, hogy végzetes kelepcébe csalták, támadás érte az erdőben. 1957 decemberének első napjaiban ugyanis, miközben hazafelé motorozott hittanórája után Farkasfáról, ismeretlenek méteresen, súlyos farönköket dobáltak az útra, hogy halálát okozzák. János atya azonban nem ijedt meg, másnap reggel pedig megjegyezte: „Azt hit-ték, kitöröm a nyakam, csak-hogy a Jóisten velem volt, és megúsztam!”

Tudta, hogy életével játszik, de kitarzott küldetésében. Megérezte, hogy hamarosan megöli az államhatalom, úgy-hogy meg is mondta az egyik hívőnek: „Ha meghalok, vidd, legyen tied a motorom!”

4. Erényes élete felkészítette a vértanúságra. János atya jókedvű fiatalember volt. Hittal imádkozott, látogatta a betegeket és öregeket, és mindenkihez volt egy vigasztaló, erőt adó szava. Mosolygós lényé bizalmat keltett és örömet ébresztett. Bár tehetős családból származott, ő egyszerű, szegény életet élt. Gyakran mondta, hogy nem tudnak ártani neki, mert semmit sem tudnak elrabolni tőle. Csak egy darab, foltozott nadrágja volt.

Az egyik tanú azt hangsúlyozta, milyen nagy szeretet élt a

pásztoraiban és híveiben. 1948. december 26-án például letartóztatták Mindszenty József bíborost, és életfogytig tartó fegyházra ítélték.

1950 nyarán mintegy kétezer-öttszáz szerzetest elhurcoltak, és augusztusban megszüntették a budapesti hittudományi kart. Az államhatalom létrehozott egy papi békemozgalmat is, hogy viszályt szítson és megoszlást keltsen a papok között.

1956. október 23-án kitört a híres magyar forradalom Bu-

fiatal papban: „Hatalmas szeretettel tudott a legnyomorultabb emberhez is fordulni, legyen az cigány vagy bárki más [...]. Mindenkihez volt egy megnyugtató, jó szava. Nem tudom, honnan vette szavait, de ragyogó prédikációkat mondott. Felülmúlhatatlan szeretet élt benne.”

5. Tegyük fel hát a kérdést: Mi az oka annak, hogy ezt a jó-ságos, ártatlan papot megölték? A gonoszság misztériuma mutatkozik meg itt, amely beszennyezi a történelmet, amely megrontja az emberi szívet, amely lesújt gyilkos kezével Ábelre, amely megfeszíti Jézust.

A konkolyról van szó, amely elburjánzik a jó mag ültetvényeiben, de majd tűzben pusztul el. A rossz misztériuma ugyanis már ezen a földön vereséget szenved, mégpedig a jó misztériumától. A rosszak gőgjét legyőzi a jók alázata. Az istentagadó és vérengző rezsimiek barbársága elmúlik, bár hullahegyeket, szegycint és megvetést hagy maga után. A szeretet civilizációja azonban megmarad és győzedelmeskedik, hogy megerősítse szívünkben a hiteles emberi érzéseket, melyeket Isten belénk öntött a teremtéskor: a szabadságot, az igazságot, a testvériséget, a tiszteletet és a békét.

Ezt az örökséget hagyja ránk Boldog Brenner János. Becsüljük meg! A keresztény magatartás az üldözőkkel szemben az, hogy imádkozunk megtérésükért és súlyos eltévelyedéseik bocsánatáért.

A rossz keresztény viszonzása a feltétlen szeretet, Jézus kijelentése szerint, melyről János atya is sokszor elmélkedett: „Szeressétek ellenségeiteket és imádkozzatok üldözőitekért!” (Mt 5,44).

Boldog Brenner János, imádkozz értünk!

Brenner János Szombathelyen született 1931. december 27-én, a háromgyermekes család második fiúgyermekéként. Később mindhárom fiúból pap lett. János a szombathelyi Püspöki Elemi Iskolában kezdte meg tanulmányait. 1941 őszén a család Pécsre költözött, ahol a Gyakorló Iskolában, majd a Ciszterci Gimnáziumban folytatta tanulmányait. 1946-tól a Szombathelyi Premontrai Gimnázium diákjaként tanult. Az iskolák államosítása után Zircre ment azzal a szándékkal, hogy belép a szerzetesrendbe. Mint ciszter oblátus érettségizett. A szerzetesek szétszórátása után titokban novicius, és egyszerű fogadalmat tett. Fogadalomtételekor az Anasztáz nevet kapta. Ezután egy évig a budapesti Hittudományi Akadémia civil hallgatója lett.

Másodéven a Szombathelyi Egyházmegye papnövédeként az ottani szemináriumban folytatta teológiai tanulmányait. Miután a szemináriumokat 1952-ben feloszlatták, a teológiát a Győri Szemináriumban fejezte be. 1955. június 19-én megyéspüspöke pappá szentelte, és az újmisési papot káplánként Rábakethelyre küldte. Plébánosa Dr. Kozma Ferenc volt. Buzgó lelkipásztori munkáját nem jó szemmel nézték azok, akik az 1956-os forradalom leverése után legfőbb ellenségeiket az egyház papjaiban látták. Máig sem tisztázott körülmények között 1957. december 15-én éjjel sürgős betegellátás ürügyén kicsalták plébániái lakásából. A templomban nyakába akasztotta betegellátó tarsolyát, amelyben az Oltáriszentséget vitte, és kísérőjével, aki kihívta a plébániáról, a dombtetőn keresztül vezető gyalogúton elindult Zsida község felé. A két falu között megtámadták, és kegyetlen brutalitással, 32 késszúrással megölték. János atyát a szombathelyi szalézi templom kriptájában helyezték örök nyugalomra. Sírján újmisési jelmondata olvasható: „Az Isten-szeretőknek minden a javukra válik!” (Róm 8,28)

BOLDOGGÁ AVATTÁK BRENNER JÁNOST

A Veszprémi Főegyházmegye területéről: Veszprémből, a Bakonyból, a Balaton-partról, valamint a zalai területekről is mintegy 30 busszal, autókkal és vonattal sok száz zarándok indult el lelkipásztorai vezetésével május 1-jén Szombathelyre. Az ünnepségen részt vettek a Főegyházmegye papnövédekéi is, akiknek lelki vezetője, Brenner József, a boldoggá avatott Brenner János öccse.

A szertartáson a papság, a ministránsok és a meghívottak a színpad előtt foglaltak helyet, a több mint tizenötezer hívő az Emlekmű-dombon követhette végi a szertartást.

A latin nyelvű boldoggá avatási szentmisét Angelo Amato bíboros, az Apostoli Szentszék szentté avatási ügyek kongregációjának prefektusa mutatta be a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia aktív és nyugalmazott tagjaival, valamint a határon túlról érkezett püspökökkel és a jelenlevő papokkal.

A Szent Mihály Bazilika Főszékesegyházban június 15-én
dr. Márfi Gyula érsek pappá szentelte
Merva Péter, Simon László, Szabó Zoltán és Tóth Tamás diakónusokat.

PAPSZENTELEÉSRE KÉSZÜLVE

Mindig is meglehetősen intim kérdésként kezeltem a hivatásom történetét, tekintettel arra, hogy ez csak rám és Istenre tartozik, ennek ellenére a tanúságtétel egy formája a hivatástörténet megosztása, ezért örömmel írok egy pár gondolatot magamról.

Sosem tartottam átlagon felülnek meghívásomat, mivel nem történtek kifejezetten látványos csodák, nem volt extrém élethelyzetem, amikor is az Isten hajszálaimtól fogva kiemelt volna valamilyen komolyabb nehézségből. Vallásukat gyakorló emberek között nőttem fel Buják zsákfaluban, Nógrád megyében.

A faluban talán az utolsó népegyházi hívek éltek, akiknek egész életüket és életvitelüket a vallásgyakorlat fogta össze. Ebben a közegben elsősorban nagyszüleim által ismertem meg gyermekként a vallásosság mibenlétét, majd nagymamám unszolására ministrálni kezdtem. Már ekkortájt is foglalkoztatott a papság, persze még gyerekszemmel láttam mindent. Amikor elvégeztem a nyolcosztályos iskolát, a váci püspök új plébános helyezett az egyházközségünk élére, Marti József atyát. Itt jött a kopernikuszi fordulat az életemben, mivel megkért arra, hogy lássam el az egyházközségben a kántori szolgálatot. Ezzel a kéréssel azt gondolom örökre a templomszolgálathoz láncoltam magam. Kántor lettem 16 évesen 5 faluban, és addig-addig végeztem a kántori szolgálatot, amíg bele-szerettem a papságba.

Középiskolai tanulmányaimat Egerben azzal a tudattal kezdtem el, hogy pap akarok lenni. Ez a tudat bizony nemcsak iskolatársaim döbbenetét, hanem a tanárim érdeklődését is kiváltotta irányomba. Elég kevénytudó voltam elhivatottságom kapcsán, nem is engedtem ebből sem-

mit sem. Aztán a meghívás fényében eltelt 5 év a gimnáziumi évekből és jelentkeztem azonnal a papságra. Nem volt zökkenőmentes a kezdeti év, de végül megtaláltam a helyem a Veszprémi Főegyházmegyében. A teológiai tanulmányaim kezdetén még gyermeki „rózsaszín ködfelhő” vett körül elhivatottságomban, ami azt jelentette, hogy a világot és benne a papságot idealizálva láttam, de ahogy telt-múlt az idő, az ideák eltűntek, a farmer és a póló lassan lecserélődött szövetnadrágra és fehéringre, és a rózsaszín ködfelhő is szertefoszlott. Megtanultam, hogy mindenki maga rombolja le a saját fals ideáit, hogy valami egészen új és jó épüljön ezek helyére. Egyik legnagyobb döbbenetem az volt, amikor tudatosult bennem, hogy elindultam egy „műkedvelő papi-hivatás” felé. A mélységekhez idő kell és érett férfi személyiség, az önámítás pedig nem vezet semerre. Komoly meghökkenést okozott az is, hogy több éven át papi karakterek követése és körülrajongása volt a szemem előtt, amikor mások helyett az Úr Jézust kell igazán követni. Ezt nehezebb volt kezdetben megérteni, de az idő megsegített ebben. El kellett fogadnom társaim és magam sokszínűségét, s különbözőségét, el kellett fogadni a nézeteltéréseket, melyek egy egészséges szemináriumi mikroközösségben mindennél jelen van. Így telt el 5 év a papságra való készüléssel. Mindvégig papok álltak mellettem, akik őszinte szeretettel és jóindulattal vettek körül és segítettek lelki és földi javakkal egyaránt.

Illesse hála és köszönet elsősorban plébánosomat, Mari József atyát, aki mellett pappá tudtam formálódni. Megköszönöm Nagy Richárd és Lőrinczi Ferenc atyának, hogy gyóntatóim voltak. Továbbá hálával gondolok a szemináriumi előljáróimra, különös képpen Dr. Varga István rektor atyára, aki az elmúlt években atyai jósággal kísérte sorsomat. Megköszönöm továbbá minden veszprémi főegyházmegyés atyának jóindulatát és szeretetét, akik nyitottsággal és szeretettel fogadtak be a főegyházmegyébe.

Végül hálával tartozom kispapársaimnak, akikkel megéltük a szemináriumi évek örömeit és nehézségeit.

Tóth Tamás

1982. szeptember 21-én születtem Budapesten. Gyermekkoromtól kezdve Dunakeszin éltem Budapest agglomerációjában, itt jártam általános iskolába is. Szüleim születésem-től fogva vallásosan neveltek, így természetes volt, hogy egyházi középiskolába vezetett az utam. A kecskeméti Piarista Gimnáziumba jártam és ott is érettségiztem, azonban még érettségi előtt lehetőségem volt egy évet Ausztriában, a melki Bencés Apátság Gimnáziumában nyelvet tanulni. A középiskolai kollégiumi évek és a külföldi iskolai tapasztalatokból bá-

torúságot merítettem ahhoz, hogy Angliába jelentkezsek egyetemre, és ott szerezzek diplomát. Pszichológus diplomám megszerzése után több szakirányú képzésben vettem részt, családterapeuta címet is szereztem és közel 10 évet dolgoztam a szakma több területén, szinte minden korosztállyal. Sokat és sokféle módon tanultam arról, hogy miként működik az emberi

lélek, hogyan és miért hoz döntéseket, alakítja életét. Munkám során sok esetben tapasztaltam, hogy a hozzám fordulóknak nehézségeik megoldása érdekében, a pszichológiai segítség mellett, a szentségek vételével megélt keresztény életre van szükségük.

Ezzel egy időben lassan, de egyre erőteljesebben kezdtem úgy érezni, hogy engem a Jóisten az Egyház szolgálatára, a szentségek kiszolgáltatására hív. Családunkban nem példa nélküli az egyházi hivatás, keresztapám, aki sajnos már elhunyt, Esztergomban volt plébános, unokahúgom pedig jelenleg Rómában készül az örökfogadalmára, a Teréz anya által alapított Szeretet Misszionáriusainál.

A szemináriumban a társakkal és az előjáró atyákkal töltött idő alatt sokat tanultam magamról, voltak könnyebb és nehezebb időszakok, összességben elmondhatom, hogy mélyült az önismeretem. A pszichológia az ilyen időszakokra az „életciklus-váltás” kifejezést használja, és valóban magam is így tapasztalom, befejezve a főiskolai tanulmányokat, kiköltözve a szemináriumból. Új szakaszba lép az életem, hittel és bizalommal tekintek a jövő felé. Szeretném majd pszichológiai tudásomat és gyakorlatomat beleintegrálni most induló papi életutamba.

Hálával tartozom családomnak és mindazoknak, akik szeretettel és imával kísérték eddigi utamon.

Merva Péter

GYŐZELMI STRATÉGIA

Jézus földi életének utolsó estéjét is az ünneplésnek szenteli. A pászkát üli meg barátaival, akik közül ketten már mindent megfelelően előkészítettek az akkori szokásoknak megfelelően. Jézus is megtartja kora szokásait, ám nem marad meg a szokásos szertartások megisméltésénél. Mert ebben az ünneplésben ő nemcsak Isten régi tetteit ünnepli, hanem azt is, amit az Atya éppen ezekben az órákban ad rajta keresztül az egész emberiségnek. Ezért tér el Jézus az akkori ünneplés rendjétől.

Az első ilyen eltérés Jézus szolgálai gesztusa, a lábmosás, amelyet Szent János evangélista örökölt meg (Jn 13,1-11).

A történet ismerős: Jézus felkel az asztaltól, leteszi ünnepi ruháját, s egy lavórral és törülközővel felszerelve elkezd mosni tanítványai lábát. Jézus olyan egyszerűen és természetesen cselekszik, hogy alig vesszük észre a szemünk előtt feltárló kinyilatkoztatást. A rendkívüli befogadására Szt. János evangélista azzal készít fel bennünket, hogy több különböző szempontból mutatja be, mi is történt azon a nagycsütörtök estén. Először is utal a pászkára, a szabadulás ünnepére – mert Jézus most fog megszabadítani bennünket. Utal arra, hogy elérkezett Jézus órája, vagyis az a pillanat, amiért ő e világba jött, amikor végérvényesen bemutatkozik előttünk. Ez Jézus utolsó földi estéje, mert ő hamarosan visszatér az Atyához. Földi életműve beteljesedéséhez közeledik. Ez az életmű azonban nem valamilyen egyházi vagy netán egyenesen isteni projekt, hanem az önmagát mindenestől odaadó szeretet. S ha azt gondolnánk, hogy e vacsorán minden olyan idilli, az evangélista kiábrándít bennünket: ez az a pillanat, amikor a sátán már elültette Júdásban az árulás gondolatát, s ő már csak a kedvező alkalmat keresi. A szeretettel szemben megjelenik az árulás, a gonoszság, amely már hatalmába kerített egy tanítványt... Jézus mindezt tudja. Ám ő többet is tud ennél: tudja, hogy az Atya mindent neki adott, s most az ő kezében van e világ sorsa. Igen, sorsdöntő pillanat ez, amikor a szabadulás ün-

nepi asztalához telepedik le Isten szeretete s az ember gonoszsága.

Ettől az asztaltól kel fel Jézus, s végzi el az utolsó rabszolgák munkáját: megmossa a jelenlévők lábát. Hiszen Jézus korában az emberek mezítláb vagy egyszerű szandálban jártak a poros utakon, így amikor valaki belépett egy házba, a ház utolsó rabszolgája megmosta az illető lábát. Ezen utolsó szolgák látták el a mai lábtörölők feladatát. Jézus is ezt teszi: megmossa és megtörli tanítványai lábát. Meglepettségükben a tanítványok szóhoz sem jutnak. Egyedül Péter tiltakozik, amikor rá kerül a sor. Ám a Mester tudatja vele: lábmosás nélkül semmi köze nem lehet hozzá. Jézus ezzel a gesztusával mutatja meg, hogyan akar találkozni Isten az emberrel. Ő az, aki lehajol hozzánk, gyengéden kezébe veszi legpiszkosabb részünket, hogy megtisztítsa azt. Ő nem a tökéleteset, a kirakatot keresi, hanem szívünk sokszor magunk elöl is elrejtett sötét zugait. Ezeket akarja kezébe venni, megtisztítani, megújítani. S csak akkor tudunk vele együtt ünnepelni, ha – minden ellenérzésünket legyőzve – megengedjük neki ezt a szeretetet. Ezzel az egyszerű, rabszolgáknak fenntartott tettel győzi le

Jézus az emberi gonosz-

ságot. Ezzel az egyszerű, hétköznapi szolgálattal tárja fel előttünk Isten igazi arcát.

A lábmosás utáni csendet maga Jézus töri meg: megmagyarázza tanítványainak a történeteket. Ő példát adott: a nemegyszer rangkórságban szenvedő tanítványok úgy juthatnak közelebb valódi méltóságukhoz, ha megmossák egymás lábát. Vagyis ha elfogadják a másik szolgálatát, s szolgálják egymást. S ehhez nincs szükség semmilyen rendkívüli körülményre. Mert számtalan olyan alkalom van, ahol feltárl embertársaink gyenge pontja, s ezáltal lehetőség adódik a valódi, jézusi szolgálatra. Az utolsó vacsorán Jézus így tanít meg arra, hogyan győzhetjük le vele együtt a látszólag túlerőben lévő gonoszt.

Csernai Balázs atya

ORSZÁGJÁRÓ KÖRÚTJA SORÁN ÁPRILIS 14. ÉS MÁJUS 27. KÖZÖTT TARTÓZKODOTT A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS MISSZIÓS KERESZTJE

Ozsvári Csaba ötvösművész (1963-2009) alkotása, a missziós kereszt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus missziós szimbóluma. Az esztergomi bazilikában álló tölgyfa kereszt 2007-ben készült, közel öt méter magas, bronz borításokkal díszített. A keresztet a 2007-es Budapesti Városmisszió alkalmával állították fel először, majd az esztergomi bazilika északi kereszthajójában nyert végleges elhelyezést. Növényi ornamentikája a magyar honfoglalás kori ötvösség motívumait idézi. A feszület középpontjában ezüst tokban egy Szent Kereszt-ereklye van elhelyezve, a levéldíszek fordulataiban pedig tizenkilenc magyar szent illetve boldog ereklyéi találhatók. Ferenc pápa Rómában a magyar püspökök "ad limina apostolorum" látogatása alkalmával 2017 novemberében megáldotta a 2020-ban Budapesten megrendezendő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) missziós keresztjét.

A missziós keresztet a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusig elviszik valamennyi egyházmegyébe.

A MISSZIÓS KERESZT SÜMEGEN

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus missziós keresztje országjárása során 2018. április 14-én megérkezett a Veszprémi Főegyházmegyébe.

Az egyházmegye első fogadási helyszíne a sümegi Urunk Mennybemenetele Plébániatemplom volt, ahol április 14. és április 18. között kereshették fel a hívek.

Az ünnepélyes fogadás után szombaton az esti szentmisét Reisz Pál ferences atya, a sümegi rendház házfőnöke mutatta be és beszélt a Szent Keresztről, mint megváltásunk eszközéről.

A vasárnap reggeli 9 órai szentmisében Nagy József kanonok, plébános atya homíliájában Jézus keresztjének ószövetségi előképeit mutatta be és beszélt Jézus keresztjének missziójáról. A szentmise befejezése után kereszthódolattal folytatódott a liturgia, majd a délelőtti folyamán szentségimádáson vehettek részt a hívek. Szentségimádási órát vállaltak a sümegi ferences temp-

lom harmadrendjének tagjai, az egyházközségi képviselők, a Rózsafüzér Társulat és a Bibliakör tagjai. Az esti 19 órai szentmise résztvevői is hódoltak a kereszt előtt.

Hétfőn a 9 órai szentmise szónoka Rédey János sümegi származású nyugalmazott plébános volt. A nap folyamán a diákok rótták le hódolatukat a kereszt előtt.

Kedden a reggeli szentmise után rózsafüzér imádság és rövid szentségimádás volt, majd a missziós keresztet elhelyezett szentek ereklyéinek kapcsán a szentek életének ismertetése történt. Kértük a magyar szentek közbenjárását hazánk lelki megújulásáért.

Szerda a reggeli szentmise után imaóra, majd a kereszt búcsúztatása történt.

*Nagy József
plébános*

A MISSZIÓS KERESZT KESZTHELYEN

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus missziós keresztje országjáró körútja során Keszthelyre érkezett április 18-án. A kereszt ünnepélyes fogadásakor Kiss László esperes, hévízi plébános mutatott be szentmisét a Kis Szent Teréz Karmelita Bazilikában a megjelent paptestvérekkel közösen dr. Fodor János plébánossal. Homíliát mondott Tál Zoltán a keszthelyi Magyarok Nagyszonyja-templom plébánosa.

A MISSZIÓS KERESZT TAPOLCÁN

Országjáró körútja során április 25-29-ig tartózkodott Tapolcán a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus missziós keresztje.

A MISSZIÓS KERESZT BALATONFÜREDEN

Vasárnap kora délután érkezett meg Tapolcáról a balatonfüredi plébániatemplomba az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus országjáró missziós keresztje. Az este 18 órai köszöntő szentmise főcelebránsa és szónoka Barsi Balázs ferences atya volt. Április 30-án hétfőn 18 órakor plébániai keresztutat jártak a hívek Dasek Viktor plébános vezetésével és a képviselő testületi tagokkal. Május 1-én kedden 18 órakor dicsőítő szentségimádást tartottak rózsafüzér imádsággal, melyet Munkácsi János diakónus vezetett.

Május 2-án szerdán 18 órakor szentmise keretében búcsúztatták a missziós keresztet. A főcelebráns Korzenszky Richárd tihanyi bencés emeritus perjel volt. Másnap a délelőtti órákban vitték tovább a keresztet Várpalotára.

A templom napközben nyitva volt, sokan betértek egy-egy imára, megcsodálták a keresztet és érdeklődéssel olvasták a magyar szentek életrajzát, melyeket a kihelyezett hirdetőplakátokon, molinókon találhattak meg. A lelki programok alatt gyónási lehetőséget is biztosítottak a szervezők.

Németh József kisegítő lelkész rajzolt egy precíz A4-es méretű „térképet” a kerestről és a rajta található magyar szentek és boldogok ereklyéiről. Ebből fénymásolatot vihettek magukkal a zárandokok.

Dasek Viktor plébános

MISSZIÓS KERESZT KÖRÚTJA SORÁN AJKÁN IS JÁRT

Május 17. és 24. között Ajka-Jézus Szíve Plébánia adott otthont az országot járó Missziós Keresztnek. A Missziós Kereszt Bakos Frigyes tb. kanonok atya fogadta, és egy ilyen nagy esemény minden helyi hívőt megmozgatott, hogy imával és szolgálattal az ügy mellé álljon. A kereszt érkezésekor Dr. Csernai Balázs atya mutatta be a legszentebb áldozatot a szentbeszédet Reisz Pál OFM mondta. Az alkalom ünnepélyességét emelte a Szent Cecília Kórus által énekelt Szent Kereszt mise. A Jézus Szíve Társulat, a Képviselőtestület tagjai és a Rózsafüzér Társulat imádságokat vezettek az esti misék előtt, a hittanosok pedig több alkalommal is tiszteletüket tették a templomban a hitoktatók és jómagam vezetésével. A program végén a kenesei ferences nővérek, Erzsébet és Teréz nővér tartottak fényképekkel illusztrált elmélkedést a szerzetesi szolgálatról és az imádság fontosságáról és lehetőségeiről. A Missziós Kereszt bár a földön áll, de mindig az égret mutat. Jel minden ember számára, hogy bár ebben a világban élünk, de az igazi élet még előttünk áll.

Fuchs Tibor atya

BALATONALMÁDIBAN A MISSZIÓS KERESZT

Május 15-én a Balatonalmádi és Vörösberényi imacsoportok, Rózsafüzér társulatok és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi csoportjának imaóráját követően szentmisét mutatott be Laposza Norbert balatonfüzfői plébániai kormányzó. Közreműködött Balatonalmádi Város Vegyeskara Kovácsné Nagy Márta vezényletével.

A Szentmise után Norbert atya a Szent Jobb kápolnát is bemutatta a más településekről érkező híveknek.

A MISSZIÓS KERESZT VÁRPALOTÁN

Várpalotán a Nagyboldogasszony-templomban fogadták a keresztet, ahol dr. Csernai Balázs tapolcai lelkipásztor, a NEK Veszprém Főegyházmegyei referense mutatott be szentmisét Fodor Balázs plébánossal és Tóth Gábor Norbert káplánnal. A missziós kereszt Várpalotai tartózkodása során tartottak egész napos Szentségimádást, a Nepomuki Szent János iskola diákjai, helyi imacsoportok és hívek felváltva virrasztottak a kereszt előtt. Anyák napján, május 6-án a Fatimai Szűzanyát és az Édesanyákat köszöntötték a katolikus iskola diákjai.

PÁPÁN BÚCSÚZOTT A FŐEGYHÁZMEGYE A KERESZTTŐL

Május 24-én, csütörtökön, a délelőtti órákban érkezett meg Pápara, a Nagytemplomba a 2020-ban megrendezésre kerülő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus missziós keresztje.

A kongresszusra való készüllet jegyében a kereszthez kapcsolódó program szentségimádással kezdődött, melyet a Fő téri Rózsafüzér Társulat tagjai a plébániához tartozó hívőkért ajánlottak fel. A szentségimádás után Mail József apát-plébános mutatott be szentmisét a Pápai Esperesi Kerület papjaival. Szentbeszédében az 1938-ban megrendezésre került, valamint a 2020-ban megrendezésre kerülő kongresszusról beszélt.

A pénteki nap laudessel, a zsolozsma reggeli dicséretével, majd szentmisével kezdődött, amelyeket Megyesi Ferenc káplán vezetett. Szentbeszédében káplán úr a szentáldozás fontosságáról, valamint pontos formáiról beszélt. A délelőtt a hittanosoké volt, hiszen a Szent István Római Katolikus Általános Iskola, valamint a plébániához tartozó többi iskolák diákjai ismerkedhettek meg a kereszttel, valamint a NEK-ről halhattak információkat Mail József apát-plébános úrtól, a pápai katolikus iskola lelki igazgatójától, valamint Megyesi Ferenc káplántól. Mindegyik csoport tagjai, mielőtt visszatértek volna iskoláikba, hódoltak a kereszttel. Kora délután Salgó Ferenc c. esperes kanonok, a

Szent Anna Plébánia plébánosa tartott szentórát a plébániájához tartozó hívőkkel. Az irgalmasság szent órájában apát-plébános úr vezetésével kereszttel emlékeztek meg a város lakói megváltásunk szent titkairól. A délután folyamán Bali Tibor h. esperes, külsőváti plébános, valamint Dióssy Iván vazari plébános mutattak be szentmisét plébániáik hívei számára, mely szentmisében helyettes

esperes úr a kereszt misztériumáról elmélkedett. Az esti program a zsolozsma esti dicséretével kezdődött, melyet szentmise követett. A szentbeszédben Megyesi Ferenc a kereszt és az eucharisztia kapcsolatáról elmélkedett. Az este szentségimádással fejeződött be, melyet a Világban Élő Kármeliták Attyapusztai közössége vezetett.

A szombati nap ismét közös zsolozsmázással kezdődött, melyet szentmise követett. A szentmisében Szijártó László esperes plébános arról elmélkedett, hogy a szegény fájából hogyan lett erőforrásunk alapja. A szentmisét követően a pápai Szent László Kolping Család végzett szentórát a kereszt előtt, a Szent Kereszt misztériumáról elmélkedve. Csak a kora délutáni órákig fejezheték ki a város és a környék lakói csendes hódolatukat a kereszt előtt, hiszen a délután folyamán három jegyespár kötött házasságot a Nagytemplomban.

Az esküvőket szentmise, valamint áhítat követett, melyeken a Szent Benedek (Tökerti) plébánia kórusa működött közre. Mind a szentmisében, mind az áhítaton Megyesi Ferenc káplán az Ol-táriszentségben jelen lévő Krisztussal való személyes kapcsolatról elmélkedett.

A vasárnapi nappal érkezünk el a missziós kereszt programjának csúcsára, hiszen ezen a napon vehették magukhoz fiataljaink, mintegy 70-en, először Krisztus Testét a szentáldozásban. A 9 órai szentmisében a pápai Szent István Római Katolikus Általános Iskola diákjai, a 11 órakor kezdődő misében pedig a Fő téri plébániához tartozó, de más iskolákban tanuló fiatalok.

A 11 órai szentmise végén vettünk búcsút a kereszttől, hiszen a tervek szerint a délután folyamán szállították volna el, ám a kereszt elszállítása valójában csak hétfőn, a délelőtti órákban történt meg, így a tervezettnél még fél nappal több idejük volt a Pápán és környékén lakó embereknek hódolatukat kifejezni a kereszt előtt, valamint elmélkedni a Szent Kereszt misztériumáról.

VESZPRÉMBEN A MISSZIÓS KERESZT

Veszprémben Márfi Gyula érsek mutatott be szentmisét Boldog Gizella, a főegyházmege társvédőszentjének ünnepén, 2018. május 7-én. Az ünnepi szentmise keretében a helyi plébánosok a veszprémi protestáns lelkészekkel köszöntötték a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Missziós Keresztjét.

A főpásztor homíliájában Boldog Gizella és a "kereszt" kapcsolatáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy az Ő életének nem kevés köze volt a keresztthordozáshoz. Gizella, aki valószínűleg maga is rendszeresen imádkozta a fohászt: A magyarok nyilaitól ments meg Uram minket. Eljött Passauból Magyarországra – Szent Wolfgang és Szent Adalbert püspökök rábeszélésére – vállalta a misszionárius szerepet, hogy István királynak társa legyen a magyarok megtérítésében. Ez hatalmas feladat, igazi keresztvállalás volt részéről. Kapott kereszt volt még számára gyermekei halála. Imre herceg mellett a hagyomány szerint több fia is volt. Őket mind gyermekként temette el. Egy szülőnek a saját gyermekét temetni hatalmas fájdalom – mondta az érsek.

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus országjáró missziós keresztje kapcsán kiemelte, hogy a szentmise egyszer szent lakoma és ugyanakkor áldozat, melyben jelenlétük tesszük a Kereszt áldozatát. Már amikor az utolsó vacsorán azt mondta Jézus

„Ez az én vérem, a szövetség vére, amelyet sokakért kiontok.” vagy „Ez az én testem mely értetek adatik. Jézus feláldozta magát, hogy ezzel magasztalja a Mennyei Atyát, hogy hálát adjon neki (Eucharisztia = hálaadás), és azért is, hogy engesztelje a Mennyei Atyát a mi bűneinkért. Jézus keresztáldozata az Ószövetségi áldozatok jogutódja. Az Ószövetség áldozatai újra és újra megpecsételték a kiválasztott népnek Jahveval kötött szövetségét. Amikor az Ószövet-

ség helyébe lépett az Új- és örök szövetség, az Újszövetséget már nem állatok vérével pecsételték meg, hanem magának Jézus Krisztusnak a vérével. A szentmise ennek a keresztáldozatnak a jelenlétévé tétele, az egyetlen Áldozatnak a jelen idejűvé tétele, semmiképpen sem megismétlése! Ezen el kell gondolkoznunk: Jézus halála érintkezett az örökkévalósággal, az idő felettséggel. Ezért lehetséges, hogy az időnek minden pillanatában jelen lehessen. Tehát

az Oltárszentségben ott van Jézus keresztje. Ezért amikor szentáldozáshoz járulunk, akkor közösséget vállalunk ezzel a keresztre feszített Krisztussal – mondta a főpásztor.

Végezetül Márfi Gyula érsek arra kérte a jelenlevőket gondolkozzanak el, hogy a keresztnek mi a szerepe a mi életünkben? A keresztthordozás által vezetünk a saját bűneinkért. A szenvedéssel, a keresztthordozással eleget teszünk az igazságosság követelményeinek, jóvá tesszük, amit vétettünk. Keresztthordozásunkkal előre haladhatunk az életszentség útján.

A Missziós keresztet veszprémi tartózkodása során minden nap más-más helyi egyházközség köszönti. Kedden a Regina Mundi Plébánia közössége záródokolt a kereszthez a Bazilikába. Stadler László Dezső plébános énekes, imádságos szentórát tartott majd, szentmisét mutatott be. Szentbeszédében felhívta a figyelmet a Missziós kereszt jelentőségére; és

arra, mi mindent hordoz ez az Eucharisztikus kongresszust szimbolizáló kereszt. Szerdán este a Szent László Plébánia közössége imádkozott a keresztnél Medveczky Miklós plébános vezetésével.

Csütörtökön a Magyarok Nagyasszonya plébánia Bartos Gábor diakónus vezetésével, pénteken pedig az Árpád-házi Szent Margit Plébánia közössége Tornavölgyi Krisztián plébános vezetésével köszöntötte a Keresztet.

BOLDOG GIZELLA FŐEGYHÁZMEGYEI ZARÁNDOKLAT VESZPRÉMBEN

A szentek arra hívják fel figyelmünket, hogy Egyházunk alapítója, Krisztus az életszentséget jelölte meg elérendő célul az Őt követők számára. A szentek arra is rávilágítanak saját példájukkal, hogy e cél elérése mindenki számára lehetséges – mondta Veres András győri megyéspüspök Boldog Gizella ünnepe alkalmából.

A hagyományos főegyházmegyei zarándoklatot május 12-én tartották Veszprémben. Boldog Gizella, a Veszprémi Főegyházmegye társvédőszentjének ünnepi szentmiséjét a várbán lévő felújítási munkálatok miatt idén az Óváros téren tartották. Erre az alkalomra a Magyar Honvédség Légierő Zenekarának kíséretében díszes körmenetben vonult le a várból a főegyházmegye papsága Boldog Gizella ereklyéjével az Óváros tere, ahol az országjáró körútja során Veszprémben tartózkodó Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Missziós Keresztjét már felállították a színpadon. Az ünnepi szentmisét Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke mutatta be Márfi Gyula érsekkel, Szerenka Miklós helynökkel, Mail József gazdasági helynökkel, Varga István bírósági helynökkel, a főegyházmegye jelenlévő papságával és a papnövendékek asszisztenciájával. A szentmise kezdetén Márfi Gyula érsek köszöntötte a zarándokokat, Veszprém Város Önkormányzatának képviselőit, a passzai vendégeket, köztük Monsignore Gerhard Hettler atyát. Utána Msg. Hettler felolvasta Passau szalézi püspökének, Stefan Osternek köszöntő levelét, melyet Godza T. István premontrei novícius (a Szent Mihály bazilika egykori ministránsa) tolmácsolt.

A szentmise szónoka Veres András győri megyéspüspök volt. Nemzeteinket és országainkat legtöbbször nem csak a geográfiai adottságok, a történelmi és kulturális örökségek kötik össze, hanem sok nemzettel a közös krisztusi hit és azok a szentek, akik hozzájárultak népének keresztény értékrendben való növekedéséhez. A szekularizáció térhódítása, a keresztény önfeladás és egy külső meglehetősen erőszakos vallási térhódítás következtében ezek az értékek ma veszélybe kerültek, nélkülük félő, hogy a jövőnk szertefoszlik – kezdte homíliáját a győri főpásztor. Kiemelte, a szentek a világegyház közös kincsei, ők fogják össze az Egyház nagy családjában a világ különböző népeit. Minden nép számára nagyon fontosak a saját szentjeik, hiszen ők növelik az adott nemzet vallási erejét és a Krisztusban való elkötelezettségüket. Ha ezek a szentek életük folyamán több nemzethez is kötődtek, akkor alkalmasak arra, hogy az országok között szorosabbra fűzzék a testvéri kapcsolatot. Ilyen a németek és magyarok között Árpád-házi Szent Erzsébet és Boldog Gizella. András püspök felhívta a figyelmünket, hogy hálával kell emlékeznünk Boldog Gizellára, Szent István királyunk feleségére, aki rendkívüli mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a krisztusi hit gyökeret verjen a magyar nép szívében. Mint feleség, mint édesanya és mint királyné lelkületével, mély hitével sokat tett azért, hogy a királyi családból szentek egész sora származzék az évszázadok során. Majd András püspök idézte Szent Pál apostol a rómaikhoz írt leveléből:

„Ha szent a gyökér, szentek az ágak is (Róm 11,16). Ez a kinyilatkoztatott igazság István és Gizella életében is gazdagon beigazolódott.” De jó lenne, ha a mai édesapák és édesanyák is tudatában lennének ennek az életformáló igazságnak. Kétségbeejtő néha hallani a fiataloktól, hogy nem tudnak felnézni szüleikre, életvitelük miatt meg is vetik őket. Talál-e a gyermek olyan felnőttet, akihez igazíthatja életét, erkölcsi értékrendjét? Ezekért a gyerekekért vállal valaki felelősséget?! Boldog Gizelláról joggal feltételezhetjük, hogy nem csak példaképe volt gyermekeinek, hanem a család imádkozó lelke is Ő volt – folytatta a megyéspüspök. A szentekkel kapcsolatban elmondta, arra hívják fel figyelmünket, hogy Egyházunk alapítója Krisztus az életszentséget jelölte meg elérendő célul az Őt követők számára. A szentek arra is rávilágítanak saját példájukkal, hogy e cél elérése mindenki számára lehetséges. A szentté válás minden ember számára az egyetlen értelmes életcél, nem idegen a nem hívő emberektől sem. Emberi természetünk alapvető vágya a jóság, a szépség és igazság keresése. A szeretet pedig kétséget kizárólag minden ember egyetemes vágya. Ezek azért vannak, mert mindannyian Isten teremtményei vagyunk, aki szívünkbe ültette ezeket a vágyakat. Ezért szól mindenki felé a hívás: Legyetek szentek (1Pét 1,16)! A főpásztor Sík Sándor Ments meg Uram! című verséből idézett. Az életszentség lehetséges cél mindenki számára. Nem emberi csúcsteljesítmény, elérni biztosan saját erőnkől nem lehet, az életszentség Isten műve bennünk, ha engedjük. Csak úgy érhető el, ha nem elégszünk meg a közepeszerű keresztény élettel, mely korunk Egyházának legnagyobb ellensége – zárta elmélkedését Veres András győri megyéspüspök.

A szentmise végén átadták a főegyházmegye kilenc tanulójának kiemelkedő tanulmányi eredményük és példamutató hitéleti tevékenységük elismeréseként a Szent Imre-díjat. Majd ünnepélyesen búcsút vettek a Missziós keresztől.

SZENT IMRE-DÍJAKAT VEHETTEK ÁT

A Veszprémi Főegyházmege társvédőszenjtjét, Boldog Gizellát ünnepelték szombaton, május 12-én Veszprémben. Az ünnepi szentmise végén hatodik alkalommal adták át a Főegyházmege kilenc tanulójának kiemelkedő tanulmányi eredményük és példamutató hitéleti tevékenységük elismeréseként a Szent Imre-díjat.

Az ünnepi szentmise és a díjátadás után akadályverseny várta a Főegyházmege fenntartásában lévő iskolák tanulóit. Veszprém belvárosában különböző állomásokon kispapok várták őket, akik megismertették velük Bódi Mária Magdolna, Boldog Brenner János, Szent István és Boldog Gizella életét, de hallhattak a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Missziós Keresztjéről, a Szaléziánium legújabb kiállítás kapcsán pedig az idén 25 éves Veszprémi Érsekségről tudhattak meg értékes információkat. Az akadálypályán végigjárva a diákok a Bazilikában zárták a napot, ahol az iskolák előadták néhány perces műsorukat. Az ünnepség keretein belül dr. Márfi Gyula érsek és Nagy Károly apát, kanonok a bazilika plébánosa adta át a Szent Imre okleveleket a diákoknak, akiknek mind tanulmányi eredményük, mind hitéletük példamutató lehet társaik számára. Majd Márfi Gyula érsek az ereklyével történő áldásával zárult az ünnep.

A Padányi iskolában pedig a Gizella-kupán az iskolák csapatai mérhették össze focitudásukat.

A TORNA VÉGEREDMÉNYE:

1. Szilágyi Keresztény Iskola, Veszprém
2. Szent István Király Iskola, Ajka
3. Padányi Iskola, Veszprém

A SZENT IMRE-DÍJ IDEI DÍJAZOTTJAI:

- BOHONI CSABA
Szent István Római Katolikus Általános Iskola Pápa
TEKKER DÁNIEL
Padányi Katolikus Iskola, Veszprém
TÓTH-ALMÁSI BORBÁLA
Padányi Katolikus Iskola, Tótvázsonyi Tagiskolája – Tótvázsony
BERTALAN DÁNIEL LÁSZLÓ
Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és Alapfokú Művészeti Iskola
HORVÁTH CECÍLIA
Nepomuki Szent János Római Katolikus Általános Iskola Várpalota
DORMÁN DÓRA
Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola Keszthely
KÉTHELY LORETTA
Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola Ajka
ZSIKLA MÁTÉ
Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola Tapolca
TAKÁCS ZOLTÁN BALÁZS
Padányi Katolikus Iskola, Veszprém

„NE NYUGTALANKODJÉK SZÍVETEK! HIGGYETEK AZ ISTENBEN ÉS BENNEM IS HIGGYETEK...” JN 14,1

A napokban valaki megkérdezte tőlem, hogy mi lesz velünk ebben a rohanó önpusztító világban, ahol nem számít semmi és senki csak én? Nekem mindenem meglegyen, jól érzem magam, elérjem a céljaimat, lehetőleg minél kevesebb munkával. A másik oldalon ott a nyomor, az éhség (nem csak a testi!), a túlhajszoltság, elmagányosodás, kiégés, betegség. Van értelme az életnek, a szenvedéseimnek? Több a fájdalom és keserűség, az aggodalom, félelem, mint a boldogság?

Ezeket a kérdéseket teszi fel az ember naponta amikor fél a megpróbáltatásoktól. Jeremiás próféta is feltehetette annak idején ugyanezeket a kérdéseket. Félve fogadta el a küldetést, hogy egy

lázadó népnek kell hirdetnie Isten szavát. Belefáradt és megkeseredett ebben az állandó harcban és népének üldözése miatt. A félelem erőtlenné tette, pedig mindenáron meg akarta menteni őket. Isten adott neki erőt. Oly emberi módon vall a szenvedéseiről, hogy bátorít minket ma élő embereket. A jó és a rossz küzdelmét ma is megéljük egyéni életünkben és az emberiség életében. A kinyilatkoztatás magyarázatot ad a rossz jelenlétére is. Az első ember engedetlensége által a világba lépett a bűn és a halál. Azóta a történelemnek megvan a sötét oldala, aki megpróbálja elrontani Isten tervét. De Isten terve nem hiúsult meg. Krisztus engedelmsége kiengesztelte a bűnt és a halállal szembeállította az örök életet. Isten irgalma tehát nagyobb, mint az ember bűne!

Súlyos betegségből felgyógyult testvéreink másképp látják az életet, más válik fontossá és értékessé számukra. Az ember negatívumként éli meg a szenvedést, mint büntetést. Jézus az Atya akaratát látja benne, a megváltást. Isten tervét semmi nem tudja meghíúsítani, a bűn és a nyomában járó halál sem. Jézus behalhat az Atya akaratába, megszerezve számunkra az örök életet.

Amikor megbízta apostolait az evangélium hirdetésével figyelmeztette őket a rájuk váró kockázatokra: bírósági kihallgatások, ostromozások, üldöztetések, börtön. Nem éppen biztató jövőkép, de ne csodálkozzunk, mert a tanítványnak nem lehet más sorsa, mint a mesterének „Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak.”

Kinevethetnek, üldözhetnek, bebörtönözhetnek, meg is ölhetnek. Ne féljete az emberektől! – mondja Jézus nekünk is. A félelem gúzsba köt, passzívvá tesz. Nem véletlenül a régi és új diktatúrák társadalmakat lefogó eszköze a félelemkeltés: „Félj a terrorizmustól, éhségtől, munkanélküliségtől, betegségtől, a természet erőitől, az emberektől, önmagadtól.”

Jézus egy félelem nélküli életet ad nekünk! Azt kéri, bízunk Istenben, aki teremtet és gondoskodik rólunk. Ez a ráhagyatkozás volt Jézus földi küldetésének motorja. Az Atya akaratát teszi mindig. Mi is bízunk magunkat mennyei Atyánkra. Ez a bizalom túlmutat a halálon is. Nem kell félnünk azoktól, akik a testet

megölik, de a lelket nem tudják megölni. Aki Istenben él nem ismeri a félelmet! A hívő embernek bizonyos esetekben döntenie kell: az emberektől félve megtagadja a hitét és elszakad Jézustól, vagy megvallja Őt és elnyeri az örök életet. Ijesztőnek tűnnek ezek a szavak egy olyan világban, ahol részvétlenül szemléljük a televízióban mások szenvedését, ahol a határok összemosódnak bűn és erény, az igazság és hazugság között.

Nem vagyunk egyedül ebben a küldetésben! Jézus azt mondja, hogy az Atya gondviselő jósága jelen van minden élethelyzetünkben, még a legjelentéktelenebbnek látszóokban is. Isten világát nem lehet elrontani, pedig ezt már megpróbálta és próbálja a Diabolo-

sz és az ember is évezredek óta. Elfeledkezhetne-e a teremtető teremtményeiről, akik szeretete miatt kerültek veszélybe? Ne féljetek tehát! Ha bízunk a gondviselő Istenben, megmutatja erejét a mi gyöngeségeinkben. A próbatétel pedig javunkra válik, mert erősödik a hitünk. Sőt majd maga Krisztus tanúskodik mellettünk az Atya előtt.

Isten félelem nélküli életet kínál nekünk. Cserébe csak bizalmat kér! Ehhez az élethez pedig nem kevesebbet, mint önmagát, az ő életét adja táplálékkul nekünk az Oltáriszentségben! „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van...”

Bátorság!

Földi István atya

BÓDI MÁRIA MAGDOLNÁRA EMLÉKEZTEK LITÉREN

Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásáért imádkoztak április 14-én Litéren, ahol 1945. március 23-án egy szovjet katona lövései végeztek a tisztaságát és társait védő munkáslánnyal.

A megemlékezés most is a temetőben, a sírnál kezdődött, ahol Márfi Gyula veszprémi érsekkel, Laposa Norbert plébániai kormányzóval együtt imádkozott az idei ünnepség szónoka, Udvardy György pécsi megyéspüspök, valamint a megjelent papok és a hívek. A család nevében Bódi Mária Magdolna unokahúga, Kovács Elemérné is megemlékezett nagynénjéről majd az egyházi vezetők, a papság és a települések képviselői, valamint a Bódi család tagjai helyezték el virágaikat a sírnál.

A temetőből az általános iskola udvarára zárandokoltak, a vértanúság helyszínére, ahol a vértanú munkáslány 2005-ben állított szobrának megkoszorúzásával folytatódott az ünnepség.

Az ünnepi szentmisét Márfi Gyula érsek mutatta be Udvardy György pécsi megyéspüspökkel és az összegyűlt paptestvérekkel.

Márfi Gyula érsek köszöntőjében hangsúlyozta, hogy 1945. március 23-án, amikor Bódi Magdi vértanúhalált halt, szintén “fekete péntek” volt, ugyanúgy, ahogy az idén is március 23-ára esett “fekete péntek” napja. Báró Apor Vilmos győri püspököt – aki szintén a rábizott lányokat és asszonyokat védte – Magdi vértanúsága után egy héttel később lötték meg Győrben, nagypénteken, aki utána húsvéthétfőn halt meg a kórházban. Bizonyára a két vértanú ma már együtt imádkozik értünk – mondta az érsek.

Homíliájában Udvardy György pécsi püspök örömét fejezte ki, hogy részese lehet az ünnepségnek, amely Bódi Magdi tiszteletét hivatott elmélyíteni a hívek körében és azt a krisztusi erényt, amelyet Ő képvisel az Egyházban.

Mint elmondta külön ajándék, hogy az ünnep a húsvéti időbe esik, hiszen az Egyház ilyenkor elemi módon emlékezik Jézus Krisztusra, aki értünk meghalt és feltámadt. Ebben az időben Jézus életének az újraolvasása történik, ugyanígy a mi életünk újraolvasása is a feltámadás fényében. Ez az elmélkedés nem öncélú, nem azért tesszük, hogy jobban megismerjünk valamit, hanem azért, mert ez által saját identitásunkat van lehetőségünk újra átgondolni, átértelmezni. Nem csak arról van szó, hogy követni akarjuk Krisztust és a parancsait hűségesen teljesíteni akarjuk, hanem, hogy teljes egészében betölt bennünket lelkével és lelke ki tudja fejteni a hatását, ha együttműködöm vele. Teljes azonosulás történt velünk Krisztussal, amikor az Egyház szentségeiben részesültünk. Ez jelzi azt is, hogy az életünk nem a miénk, a mi életünk ára óriási volt, mutatott rá a főpásztor.

A vértanúság is krisztusi erényként jelenik meg az életünkben, a hitnek az erénye, a hitből fakadó döntéseink, a döntések mellett való állhatatos kitartás következménye. Biztosak lehetünk abban is, hogy egyetlen vértanú szentünknek sem minden előzmény nélküli volt a döntése. A teljesen odaadott Krisztusnak szentelt élet következménye volt, ezt látjuk Bódi Magdi életében is. Ha nézzük az Ő életének alakulását, még úgy is gondolhatnánk,

hogy ez a háttér nem sok mindenre minősíti Őt, nem sok mindenre ad lehetőséget. Ő mégsem fogadja el, hogy pusztán a korlátai, pusztán a körülmények határozzák meg, hogy ki Ő valójában. Püspök úr ennek kapcsán kiemelte, hogy Magdi tanulékony, tanítványi lélekkel fordult Krisztus felé. Ugyancsak alakító erővel hatott rá az Egyház szentségeinek vétele és ezért kész volt áldozatot hozni, kész volt arra, hogy mindent megtegyen, hogy Krisztusával találkozni tudjon.

Milyen nagy tanítása van ennek?! Amikor napjainkban sok esetben a vasárnap megünneplése, mint lehetőség emelkedik ki sok-sok hívó számára, pedig nem lehetőség, hanem életünk forrása – fogalmazott Udvardy György, majd Magdi bátorságáról beszélt. Bátran cselekedett, amikor nem hezitált azon, hogy kell segíteni a szegényeken, akkor is amikor a környezete, az erőszak talán fel is menthette volna Őt ez alól, Ő mégis bátor cselekvésben tanít minket. Mennyire nagy szükség van erre kedves testvérek?! Hiszen nagyon sokszor látjuk a világ, amely körülvesz minket, elgyengül. Legfőképpen azért, mert a jók fáradnak bele a jó megtételébe. Mert, akik ismerik a jót, ismerik Krisztust. Mi vagyunk gyengék, mi veszítjük el a bátorságunk, csak általunk kivitelezhető cselekvésre gondolunk. Éppen Krisztus az, aki felül tud emelni minket ezen a szűkös bátorságfogalmon és kitágítja előttünk a bátor élet lehetőségét. Mindannyiunknak szüksége van erre a bátorságra, életünk mindennapi cselekvéseiben, ahol nem mérítségünk, nem összehasonlítunk, hanem egyszerűen azt az örök életet tartjuk szem előtt, amelyre a keresztségben Krisztus meghívott minket – mondta a püspök.

Végezetül a püspök atya hangsúlyozta, hogy a húsvéti idő a keresztény létünkben való elmélyülés, a felidéző és formáló emlékezés ideje, ebben segít minket ünnepünk, melyben Bódi Magdira emlékezünk. Erősíti keresztény identitásunkat, erősít bennünket bátor cselekvésre és erősít bennünket abban, hogy hitünk megélése egészen biztosan harcot, küzdelmet jelent. Ezt nem tudjuk megspórolni, nem lehet annyit imádkozni, adakozni, hogy a hitnek a harcát megspórolnánk, mert Krisztus sem spórolta meg. De hisszük, hogy éppen a hitből fakadó döntéseinkben tudunk mellette napról-napra elköteleződni. Kérjük az Ő közbenjárását a mindennapi harcainkhoz, a jó és az igazság melletti küzdelemben való állhatatos helytálláshoz.

A szertartás végén Laposa Norbert balatonfüzfői plébániai kormányzó megköszönte minden résztvevő segítségét, köztük Szécsi Ferenc, a település korábbi plébánosának közreműködését.

Végezetül Márfi Gyula érsek emléklapot adott át az előző nap tartott "Születéstől a vértanúságig" – Bódi Magdi nyomában elnevezésű kerékpáros zarándoklat résztvevőinek, köztük Juhász Gábor budapest-vizafogói plébánosnak, a zarándokút lelkipályozójának, valamint köszöntötték a veszprémi Szilágyi keresztény iskolából a megemlékezésre érkezett félszáz biciklis diákot is.

A szentmise áldása után szeretetvendégség várta a zarándokokat a vendéglátó litérik jövöltájból.

Tiszteletreméltó Bódi Mária Magdolna 1921. augusztus 8-án született Szigligeten, szegény uradalmi cseléd szülők gyermekéért. A szülők nem köthettek házasságot, így Bódi Magdolna törvénytelen, házasságon kívül született gyermek volt. Két testvére volt. Szülei nem kaptak, így nem is tudtak vallásos nevelést. Első áldozása után Jézus iránti elkötelezettsége fokozódott. Szeretett olvasni, ezért folyamatosan kért és kapott kölcsön könyveket a plébániától, így komoly teológiai tudásra tett szert. 17 esztendő volt, amikor Balatonfüzfőn népmissziót tartottak. Ekkor kezdett megvilágosodni előtte, hogy egészen Jézusé akar lenni. Szerzetes szeretett volna lenni, de ebben egyházjogilag törvénytelen származása akadályt jelentett.

A nők sorsáról aggasztó híreket hallott, ezért tisztaságuk megvédésére buzdította nőtársait, és elhatározta, hogy élete feláldozása árán is megtartja Jézusnak tett szüzességi fogadalmát. 1945. március 23-án érkeztek a szovjet csapatok Litérre. Az aszszonyok az óvóhely lejárataiban tartózkodtak, amikor két fegyveres szovjet katona ment oda. Egyikük a bunkerban megtámadta a társait védelmező Magdit. Ellenállt és a katonától megszabadulva menekülni igyekezett, miközben a bunker lejárataánál a többieket figyelmeztette – „Annuska, meneküljön, mert magán lesz a sor. Én már meghalok... Édesanyám, menjenek innen, én most már meghalok.” – Közben a túlsó kijáratnál megjelent a katona, akinek a szeme alatt vér szivárgott, a lány védekezésének nyoma. Magdit az udvaron meglátva azonnal lőtt. Beszámolóik szerint hat lövés fűródott a lány hátába, aki az első lövésnél megállt, a második lövésnél két karját az ég felé tárta, majd összezárta a szavakkal: „Uram, Királyom! Végy magadhoz!” Majd a zsebében lévő rózsafüzért szorította meg. Az utolsó golyó szíven találta. Arccal előreesett és elhunyt.

Halála után két héttel szülei szentségi házasságot kötöttek, és vallásosan éltek.

ÜNNEPI SZENTMISE A MAGYAR-LENGYEL BARÁTSÁG NAPJA ALKALMÁBÓL

A lengyel-magyar barátság napját, amely március 23-a, 2007 óta rendezik meg, egyik évben Lengyelországban, másikon Magyarországon. Idén Veszprém városa nyerte el a rendezés jogát, s nem csak egy nap, hanem egy teljes eseménnyel teli hét várta a veszprémieket és az idelátogatókat, különösen a lengyel vendégeket.

Az ünnepi hét fő eseménye volt a két ország elnöki párnak látogatása pénteken és szombaton. A látogatás befejezésésként az elnöki párok együtt imádkoztak a veszprémi Szent Mihály Bazilikában a két ország egyházi vezetőivel.

A Főszékesegyházban Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek mutatta be latin nyelven a szentmisét Veres András győri megyéspüspökkel, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökével, Stanislaw Gadecki poznańi érsekkel, a Lengyel Katolikus Püspöki Konferencia elnökével, Márfi Gyula veszprémi érsekkel, a Főegyházmege pap-

ságával, valamint Lengyelországból érkezett atyákkal, köztük a lengyel elnök káplánjával március 24-én, szombaton délelőtt. Az olvasmány és az evangélium magyarul és lengyelül hangzott el.

Márfi Gyula veszprémi érsek köszöntőjében arról beszélt, hogy mi az ami összeköti e két nemzetet. Elsősorban az, hogy hiszünk a különböző nemzetek testvéri közösségében, hiszünk a házasság és a család jövőjében, hiszünk a halálból feltámadt Krisztus végső győzelmében.

Stanislaw Gadecki lengyel érsek homíliájában a lengyel-magyar barátság kapcsán hangsúlyozta, hogy az igazi barátnak nem lehet két arca, a barátság őszinteség, bizalom, bánat és öröm megosztását jelenti. A barátság fejleszti a nagylelkűséget, az önzetlenséget, a szolidaritást. A hűség és becsületes barátság sok lemondással jár, mely őszinteséget igényel. Az igazi barátságot nem rombolhatja le irigység, a nehézségek között emelkedik, a barátoknak közös célja is van – mondta az érsek.

A szentmise után a főpapok és az elnöki párok a veszprémi várfokhoz vonultak, ahol a volt papi szeminárium épületén

A LENGYEL-MAGYAR BARÁTSÁGOT ÜNNEPELTÉK

Andrzej Duda és felesége, Agata Kornhauser-Duda, valamint Áder János és felesége, Herczegh Anita közösen megkoszorúzták a Varga Béla atya emlékére állított magyar-lengyel feliratú emléktáblákat.

Varga Béla egykori veszprémi egyházmegyes pap a második világháborúban a lengyel menekülteknek adott otthont Balatonbogláron. Először a németek elől kellett menekülnie, majd miután 1946-ban a Nemzetgyűlés elnöke lett hamarosan a kommunista diktatúra célpontja lett. 1947-ben hagyta el Magyarországot, és Amerikában telepedett le. Az emigráció alatt is végig hazája ügyét támogatta, majd 1991-ben térhetett haza. Balatonbogláron telepedett le, 1995-ben hunyt el. Hamvait az általa épített templom kriptája őrzi.

A szentmisébe sokan a Szentháromság téren és a Ferences-templomban elhelyezett kivetítőn keresztül tudtak bekapcsolódni.

2018. március 23-án, pénteken a lengyel-magyar barátság napján ünnepséget tartottak a Veszprémi Főegyházmegye területén található Küngösön, Szent Kinga falujában. Az ünnepi program 17 órakor kezdődött az ország egyetlen Szent Kinga-templomában, ahol szentmisét mutatott be Beke Zsolt plébános és Ireneusz Bochyński lengyel atya. A homíliában a plébános felhívta a figyelmet arra, hogy fontos az embertársaink- illetve a nemzet szeretete, és ebben példa előttünk Szent Kinga is, aki segítette és szerette embertársait, valamint a lengyel és magyar nemzetet is. A szentmise után megkoszorúzták a lengyel-magyar nép baráti szeretetét hirdető emléktáblát. A szertartás után ünnepi menet indult a templomtól az Önkormányzatig, ahol folytatódott az ünnepség. A menet alatt lengyel nyelvű Kinga-énekek hangzottak el. Az Önkormányzat épületében a küngösi- illetve az ószandeci Szent Kinga Egyesület kinyilvánította együttműködési szándékukat, majd aláírták az együttműködési megállapodást. A rendezvényen Szedegi Ágnes verset olvasott, Szabó Dorottya énekes előadást tartott, valamint a Kéknefelejcs Néptáncsoport bemutatott egy báttai táncot. A rendezvény egy közös fogadással zárult.

„Előttem az Egyház nagy reménységei vannak!”

MINISTRÁNSTALÁLKOZÓ VESZPRÉMBEN

Az idén is megrendezésre került április 28-án a Veszprémi Főegyházmegye ministráns találkozója, amelynek a hagyományokhoz híven Veszprémi Hittudományi Főiskola és a Boldog Gizella Szeminárium adott otthont.

Közel háromszáz ministráns töltötte együtt ezt a szombati napot. A legtöbb ministráncsoportot plébánosa vagy hitoktatója is elkísérte erre az alkalomra, így egyúttal nekik is lehetőségük nyílt arra, hogy jobban megismerjék a Főegyházmegye más területein szolgáló társaikat, megosszák egymással tapasztalataikat.

A találkozó szentmisével kezdődött, amelyet jelenlévő papjaival együtt Dr. Márfi Gyula veszprémi érsek mutatott be.

“Előttem az Egyház nagy reménységei vannak, ezért nagy a felelősségem, hogy miről beszélek nektek ma” – kezdte szentbeszédét Bese Gergő atya, aki a fiatalokhoz szólva arról elmélkedett, hogy kik is vagyunk mi és hol vagyunk ebben a világban? Hová tartunk és önmagunk vagyunk-e?

Családban élünk és az otthoni szokásokat és mintákat utánozzuk le. A családtagjaink, tanáraink ugyan formálgatni akarnak, de a legnagyobb ellenfelünk nem a család és a körülöttünk lévők – akik a legjobbat akarják nekem – hanem a média, ami igencsak sokat árt és rombol az életünkben. A média lassan átveszi az élet-

ünk felett az irányítást. A média formál, alakít és a bizonytalanba visz – mondta Gergő atya. Hangsúlyozta, hogy az itt jelenlevők az egyik legnagyobb ajándékot kapták plébánosuktól, hitoktatóiktól, hogy építő közösségbe hozták össze őket. Felfelé húzó közösség épít, jó hozzá tartozni. Ha egyedül vagy és kiesel ebből a közösségből, akkor veszélyben leszel, akkor te leszel az, akiért az ördögnek nem kell sokat küzdeni, mert sérülékeny vagy. Ezért kell építeni a közösségünket, küzdeni érte és másoknak is megmutatni, milyen együtt lenni egy imádságos Isten felé forduló közösségben – mondta Gergő atya.

A szentmise után a ministránsok csapatokba szerveződve akadályversenyen vettek részt. Az egyes állomáshelyeken kipróbálhatták tudásukat és ügyességüket, megismerkedhettek a liturgikus öltözetekkel és felszerelésekkel, a csillagászattal, Brenner János és Bódi Mária Magdolna életével, lehetett aszfaltra rajzolni, de volt kötélhúzás és ugrálóvár is.

Az idei rendezvényt Varga-Csikász Bence keszthelyi és Szalontai István hévízi káplán szervezték. A főiskolán, a szemináriumban és ezek udvarán lévő helyszíneken papok, kispapok, főiskolások valamint a Szaléziánium munkatársai is várták a ministránsokat.

ÁTADTÁK AZ IDEI JÓSZOLGÁLAT-DÍJAKAT

Életműdíjat kapott Kisné Lovasi Mária a kislódi Karitászcsoport vezetője

Tizenegy szociális munkát végző személy és szervezet kapott Józsolgálatdíjat péntek este a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. A 2016-ban a Twickel-Zichy Mária Terézia Alapítvány által létrehozott Józsolgálat-díj a különböző szociális területeken példaértékű és áldozatos munkákat végző személyeket, szervezeteket és közösségeket jutalmazza. A Józsolgálat-díj második díjátadó ünnepségén a szakmai zsűri által megszavazott hivatásos szociális munkás kategóriák, az életműdíj, és az indexes közönség-szavazáson győztes kategóriák nyertesei kaptak díjakat. Megtelt péntek este a Magyar Tudományos Akadémia Díszterme a 2018-as Józsolgálat-díj átadó ünnepségén, ahol a 700 pályázat közül kiemelt tizenegy nyertest mutatták be. A díj alapítója, Báró Twickel György köszöntötte a nyerteseket, és arra kérte a segítő foglalkozású jelenlévőket, hogy soha ne adják fel, "tegyék boldoggá az embereket". Előtte Lackfi János költő beszélt. Rengeteg jó ember van a teremben. Valójában erre lettünk teremtve, csak ez nagyon ritkán derül ki. Az egymásra való figyelemre teremtettünk, de amit hétköznap csinálunk, az nem mindig bizonyítja ezt. Gratulálók mindenkinek, aki sokat tesz embertársaiért - mondta Lackfi János.

A Józsolgálat-díj a különböző szociális területeken példaértékű munkát végzőket ismeri el évről évre. A díjra bárki jelölhet olyan személyeket, szervezeteket, közösségeket akik, vagy amelyek kiemelkedő munkát végeznek az alábbi területek valamelyikén: családokért végzett szociális munka, kisebbségekért végzett szociális munka, fogyatékkal élőkért végzett szociális munka, idősekért végzett szociális munka, hajléktalanokért végzett szociális munka.

A díjról

A jelölési időszak zárása után - a hivatásterületen végzett szociális munka területein - a magyar segélyszervezetek képviselőiből álló szakmai zsűri bírálta el a beérkezett pályázatokat és választotta ki a díjazottakat. Három szervezet, egyenként 2.000.000 forintot, három egyén fejenként 500.000 forintot kapott a díjjal. Az életműdíj egymillió forinttal járt. Az önkéntesen végzett szociális munka területein beérkezett jelöltek közül, a szakmai zsűri előzetes felterjesztése után országos közönség-szavazásban dőltek el a díjazottjak, egy közösség nyert egymillió forintot, és egy személy 500 ezret.

Életműdíj, 2018: Kisné Lovasi Mária

Már 1999-ben a veszprémi Egyesített Szociális Intézmény vezetőjeként dolgozott, ami 950 időszerű ember gondozásáról, ellátásáról gondoskodik tizenegy településen. Később, már nyugdíjasként alapította meg a Kislódi Karitászcsoportot, ahol rászoruló családokat támogatnak. Tanára

volt a Veszprémi Hittudományi Főiskola szociális munkásszakának. „Kisné Lovasi Mária emberszeretete rendkívüli, példa mindannyiunk számára. Mária az ötletgazdája a kislódi jótékonyági disznóvágásnak is” – írja róla ajánlója.

Nyüzsögjön! Nézzon szét maga körül, ténykedjen, ahol csak lehet, vállaljon önkéntes munkát, érezze, tudja, hogy nagy szükség van rá, még ha szépkorú is, hangsúlyozza a kislódi Kisné Lovasi Mária, aki negyven év után felsővezetői posztból, nagyon kemény, nagyon mozgalmas élet után ment nyugdíjba, és azt mondja, van élet az aktív kor után is, sőt!

- Erre én tudatosan készültem. Tényleg nehéz munkám volt, dolgozós élet áll mögöttem, nagyon nehéz időszakban dolgoztam, szögezi le fiatalos lendülettel, kivételes határozottsággal, energiával Kisné Lovasi Mária, aki a Veszprémi Egyesített Szociális Intézmény igazgatójaként negyven év után ment nyugdíjba. Azt mondja, a rendszerváltozás körüli időszak a szakma építkezésének ideje volt, új szakterületek jelentek meg, új társadalmi kihívásokra kellett a szociális ágazatnak reagálnia, új csapatok, új források nyíltak meg, lehetett és kellett is szakmát építeni, ami komoly kihívást, és nagyon szép feladatot adott.

Pályája kezdetén Veszprém-ben, a Dózsavárosban egy hatvan férőhelyes idősek napközi otthona működött. Amikor nyugdíjba ment, 127 alkalmazottat foglalkoztató, és több mint ezer embert ellátó megintézményt hagyott hátra, amit szakmai életútjának nevez. –Hát kellett kulizni rendszeresen, fogalmaz.

Felidézi aztán, még a rendszerváltás előtt létrejött egy nyugdíjsház és alatta az idősek klubja Veszprém-ben. Aztán sok jogszabály módosítás történt, szociális alapszolgáltatások léptek életbe, meg kellett szervezni az étkeztetést, a házi segítségnyújtást. A rendszerváltás környékén fellépett a hajléktalan probléma, amelyre társadalmilag, így Veszprém-ben is reagálni kellett, ellátásukat meg kellett szervezni, majd felszínre került a fogyatékkal élők helyzete is. Az ilyen gyermeket nevelő szülők tudatosabbá váltak, akik már segítséget kértek, ugyanakkor még nem volt kiépítve az iskolarendszeren túli ellátás, amit ugyancsak meg kellett szervezni a fogyatékkal élőknek.

Kisné Lovasi Mária: Az idősek találják ki, lássák meg, hogy mitől van tartalma a mindennapjaiknak, életüknek, olyan sok mindent lehet tenni, például végezzenek önkéntes munkát.

Kisné Mária utal arra, hogy Veszprém-ben nem volt ötven évig bentlakásos idősellátás, amelynek létrehozásáért rengeteget pályáztak, és 1999-ben címzett támogatásból megkezdte működését a Török Ignác utcai intézmény. Közben át kellett szervezni a nyugdíjsházat, adódott feladat bőven. – Mindezt csak biztos háttérrel tudtam megtenni, mert tudtam, gyermekeim biztonságban vannak, édesanyámra mindig számíthattam. Azt mondtam, ha egyszer nyugdíjas korú leszek, én nem fogok hetven évesen dolgozni. Amikor már letettem a magam részét az asztalra, akkor elmegyek nyugdíjba, ami így is lett, érvel. Hozzáfűzi, egyfelől azért döntött így négy évvel ezelőtt, mert érezte, negyven év után elég volt. Nagyon felpörgött a világ, nagyon felgyorsult minden, reggel elment, este érkezett haza, csak aludni járt otthonába. Mindig Kislódon, Veszprémtől 25 kilométerre lakott, és az utazás is időt igényelt.

A szociális munkát tekintve a legfőbb változást abban látja, hogy az idősekre már kellőképpen figyel a társadalom. Szerinte, ami hiányzik nekik, az a család. Nem pénzre van szükségük, az időseknek, jellemzően van annyi pénzük, amennyi nekik kell, Mária szerint sokkal több olyan idős van, aki támogatta a gyerekeit és unokáit, mint fordítva. Odafigyelésre, gondoskodásra, gyermekeik személyes részvételére lenne szükségük életükben, a gondozásukban. Hogy a gyerek mossa ki a ruháját, mossa meg a haját, menjon el neki vásárolni, rakja fel a függönyt, lássa meg, hogy ő már mire nem képes, és azt csinálja meg helyette! -De csak azt, amire nem

képes, mert egyébként elveszi a gyerek a szülő aktivitását, és akkor nem lesz neki aktív 90 éves anyukája, mint nekem. A természetbeni gondoskodás az, ami a gyerekek és unokák dolga lenne, ezt nem látom kellő mértékben megvalósulni. Ennek természetesen sok oka van, hiszen a munkaerőpiac sokáig fogva tartja az embert, hangsúlyozza. Mária most – ahogy fogalmaz – dolgozgat, és annyit, amennyi jólesik. Azt teszi, ami jólesik, „a napi muszáj csinálni, muszáj megfelelni” helyzetből akart már kiszakadni, amit meg is tett. Úgy mondja, munkáját mindig hivatásának tekintette, és mellette minden évben egy külföldi nyaralást is szervezett kollégáinak, és ez így történik ma is.

Hogy milyen volt az első szabad nyugdíjas nap? – kérdez vissza, majd válaszol rá, még egy darabig hiányzott a munka, egy ideig gyakran „visszamaszkált”, viszont ahogy telt az idő, a felpörgés is lecsengett. -Ezt az embernek saját magában kell rendeznie oly módon, hogy tanuljon meg jól megöregedni. Kérdezze meg önmagától: mire nem volt ideje aktív korában? Próbálja ki azokat a mániáit kiélni, amelyekre korábban nem jutott elegendő ideje! – javasolja. Neki, amíg Veszprémben dolgozott, kevés ideje jutott Kislődre, a közösségi programokra, mindössze hetente egy alkalommal tudott elmenni az énekkarba, és nem jutott el színházba, nem volt elegendő ideje olvasni, keresztretjvényt fejteni, passzióira most tud időt szakítani. Nem beszélve unokáiról, akikre végre több ideje jut.

Amikor Mária elment nyugdíjba, első dolga volt, hogy megalapította a helyi karitás csoportot, amelyhez rendelkezett sok szakmai tudással, kapcsolattal. –A nyüzsgés lételemem, amit a lakókörnyezetemért teszek. A nyugdíjas klubban is mindig van tennivaló, az idei év különösen nagyon mozgalmas volt. Sajnos a faluban súlyosan megbetegedett egy gyermek, akinek gyógyulásáért a karitás kezdeményezésére nagyon sok minden történt, anyagilag, lelkiileg is segítettük a családot. Mindez olyan, mint a kovász, dagad, csak el kell kezdeni, aztán jönnek mások is, ezúttal is az egész falu benne volt, segített, érvel.

Mária hosszan sorolja, mennyi mindent szerveznek a karitással, amiket kedvelnek, igényelnek az emberek. Nyáron falunapot, nemrég pedig jótékony-

sági disznóvágást azzal a céllal, hogy együtt legyenek, jókat beszélgessenek, miközben a gyerekek is megismerkednek ezzel a hagyománnyal, aztán finom házi süteményeket is hoznak ilyen alkalmakra. Az időseknek, akik nem tudtak eljönni, házhoz vitték a kóstolót. A disznóvágás mellé játszóházat is szerveztek, este pedig jótékonyági svábbált. A disznóvágás után kocsonyát főznek, ezzel ajándékozzák meg segítőiket. Mindemellét karácsonyi, húsvéti, elsőáldozási akciókat is létrehoznak, így például minden elsőáldozót vendégül látnak és ajándékoznak nekik egy tortát. Ez a faluban régi szokás volt, ugyanis a pap házvezetője és a sekrestyés felesége minden ilyen alkalomkor süttött tortát. Ünnepeken pedig a karitás képviselői gyümölcscsel, édességgel keresik fel az idős lakókat. Ezen kívül segítik adott esetben az iskolakezdést a családoknál. Működésükhöz rendszeresen pályáznak az országos karitáshoz, és az önkormányzat támogatására is számíthatnak.

Mária napjai – ahogy mondja- kényelmesen telnek, de mindig van mit tennie. Neki a közösségszervezés mindig nagyon fontos volt, mert szerinte egy jó közösség a legjobb szociális háló. -Mindez szakmai múltam hozadéka, ha itt nem lett volna jó közösség, akkor nem segítettek volna annyian a beteg kislánynak, nem futott volna érte egy jótékonyági rendezvényen ötszáz ember, nem bringáztak volna hetvenen, nem telt volna meg a doktorék garázsa kétszer különféle, még kitűnő állapotban levő, használt holmikkal. Mindent csak közös szívvvel és közös akarással lehet megvalósítani, ami Kislődön jellemző, vélekedik Mária, aki terveiről elárulja, azt teszi, amit elé sodor az élet. Ha nem, akkor majd kitalál valami újat, őt a munka mindig megtalálta, és ő is mindig megtalálta azt.

A kérdésre, hogy mit tanácsol azoknak, akik nagyon nehezen élnek meg a nyugdíjba vonulást, közli, hát nyüzsgöjjenek! Találják ki, lássák meg, hogy mitől van tartalma a mindennapjaiknak, életüknek! Olyan sok mindent lehet tenni, például végezzenek önkéntes munkát, amely Németországban az ottani nyugdíjasok körében ismert, ők különféle intézményekben vállalnak ilyen feladatokat, és teljes értékű emberek a munkaerőpiacon. Az ember lelkének, testének, és egészségére nézve is rendkívül jótékony, ha érzi, szükség van rá, és ez tartalmat ad az életének! – vallja Kisné Mária.

KARITÁSZ ÖNKÉNTESÉK ALAPKÉPZÉSE VESZPRÉMBEN

A Katolikus Karitás – Caritas Hungarica az egyházmegyei Karitás Központokkal együttműködve 2018-ban országsszerte 30 képzést szervez önkénteseinek, hogy az általános szociális-karitatív segítő tevékenység, a beteglátogató és idősgondozó feladatok minél hatékonyabban valósuljanak meg a rászorulóknak javára. A „Jól segíteni” program keretében május 25-én Veszprémben 20 önkéntes vett részt a Szociális-karitatív önkéntes alapképzésen. Az egész napos tréning előadója, Megyeri Márta karitás-munkatárs, korábbi egyházmegyei igazgató előadások és gyakorlati feladatok által segítette a résztvevő önkénteseket abban, hogy jobban megismerjék saját segítő motivációikat, a csoportműködés sajátosságait, az adománykezelés szabályait, valamint a Katolikus Karitás 8 fő tevékenységi területen végzett szolgálatának szakmai irányelveit. A képzés résztvevői segítséget kaptak ahhoz, hogy képesek legyenek önkéntes csoportjuk céljait meghatározni, programjait megtervezni, s mindezt a segítő szeretet lelkiségében, közösségben megvalósítani. Ezúton is köszönjük az előadó és a szervezők munkáját!

CSALÁDUNK

20 ÉVE JELENIK MEG A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE CSALÁDPASZTORÁCIÓS LAPJA.

Két évtizeddel ezelőtt indult útjára a Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Munkacsoportjának ötlete alapján - az akkor még Laviná címmel megjelenő - Családunk újság. Különlegessége, hogy az országban egyedülálló kezdeményezésként indult családpasztorációs lapként. A Főegyházmegye határain túl az ország minden táján, sőt, még a határokon túli magyarok lakta területeken is hozzájuthatnak az olvasók. A digitális kor előrehaladtával már online is elérhetővé vált a megtekintése a www.csaladpasztoracio-veszprem.hu weboldalon, ezzel is elősegítve, hogy minél több családhoz eljusson.

A célcsoport elsősorban a keresztény családok. Az újságban többek között tájékozódhatnak a családpasztorációs programokról. Ezen kívül pedig minden számban olyan aktuális kérdésekre kaphatnak választ a családok, melyek a mindennapi életükben felmerülnek, sokszor problémákat jelentenek. Ezek a cikkek segíthetik őket a megoldásokban. Az adventi, valamint a nagybőjti készülétekben célzottan lelki tartalmakkal is segítik a szerkesztők az ünnepekre való ráhangolódást, lelki feltöltődést.

Hagyománnyá vált, hogy a közelmúltban született babákról, és a munkacsoport által szervezett jegyesküzuson részt vett házaspárokról készült esküvői képeket is közlik.

Akiknek felkeltette az érdeklődését az újság, van hasonló témájú írásuk, vagy emlékeiket a lap elmúlt 20 évéről szívesen visszaidéznék, küldje el a Családpasztorációs Iroda e-mail címére:

csaladpasztoracio.veszprem@gmail.com.

A szerkesztők várják a cikkeiket!

Leitner Rita

A TEREMTETT VILÁG KINCSEINEK FELFEDEZÉSE FELSŐÖRSÖN

Az idei évtől a Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Munkacsoportja a teremtett világ szépségeire való rácsodálkozás, az e felett érzett öröm jegyében több olyan programot is szervez, amely a természetbe hívja a családokat.

Az idei első ilyen rendezvény a felsőörsi Királykút-forráshoz szervezett kirándulás volt. Szabó Balázs, Felsőörs polgármestere és családja évek óta hűséges és aktív segítői a Családpasztorációnak, ennek a napnak a fő szervezését is ők vállalták magukra. Balázs feleségével, Adrival együtt vezette a túrát. Dr. Fodor János atya, a Veszprémi Főegyházmegye családreferens papja szintén eljött a kirándulásra, s minden jelenlévő családhoz volt egy-egy kedves szava, mint minden ilyen rendezvényen.

Egy igen változékony, hűvös és nagy csapadékos időjárású hét végén, 2018. május 19-én, szombaton a vártnál nagyobb számú család gyűlt össze a templommal szemben, akiknek nagy része gyalogosan vágott neki a 3 kilométeres távnak. Az út men-

tén, amely egy tanösvény része, táblák mutatják a környék jellegzetes növényfajait. Maga az út nem nehéz, de szintkülönbség van benne, a falu központjából egy festői szépségű völgybe vezet, amelyben az állítólag Mátyás király által is meglátogatott Királykút forrás és a belőle kiinduló tiszta vizű patak is található. A Családpasztorációs Munkacsoport az idősebbekre, járni nehezebben tudókra gondolva lovaskocsit rendelt a helyszínre, amelynek végül a kisebb gyerekek örültek a legjobban. De így részt vehettek a túrán azok is, akik különböző sérülésekkel érkeztek, mert ennek segítségével ők is eljuthattak a forrástól nem messze lévő tisztásra.

Itt a közösen megrakott tűznél mindenki megsüthette az otthonról hozott szalonnát, kolbászt. Egyszerűen jó volt együtt lenni, aki ebbe a közösségbe jön, annak mindig van miről beszélgetni. Jó volt látni, hogy nemcsak a felnőttek, hanem a gyerekek is mennyire örültek a viszontlátásnak, s szemmel láthatóan élvez-

LELKESTEST KURZUS KESZTHELYEN

„Tartsd meg léptemet a Te ösvényeiden, hogy meg ne inogjon a lábam.” (Zsolt 17,5)

A keszthelyi Kis Szent Teréz Plébánia és a Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Irodájának közös szervezésében került sor 2018. június 2-án Keszthelyen a LelkesTest kurzusra. A plébánia adott helyet a programnak, mely a Jézusi gyaloglás lelki gyakorlat nyomán született. A 8 órás oktató programot Molnár Renáta Cor-Way® életmódréner, személyi edző és lelki gyakorlat vezető tartotta. Munkatársai: orvosok, pszichológusok, mentális területen dolgozó szakemberek támogatásával dolgozta ki a test és a lélek épülésére egyaránt szolgáló tréninget. A Cor-Way® három pillérré - sport-lélek-élet - épülő teljes élet- és egészségprogram.

A különböző korú és egészségi állapotú résztvevők az egyházmegye egész területéről érkeztek azzal a szándékkal, hogy a sport és spiritualitás összekapcsolásával segítsék testi-lelki megújulásukat.

Molnár Renáta tréner a délelőtti programrészben a nordic walking, a bottal való gyaloglás alaptechnikáját tanította. Minden-

kinek személyre szabottan segített, így a kezdetben botladozó lépések lassan formát öltöttek, és a plébánia kertjében ki-ki saját állapotának megfelelően mozoghatott. A bot használata egyaránt segített a rehabilitációra szorulóknak és a sportos, dinamikus gyaloglásra vágyóknak is.

Délután a már megismert gyakorlatsorokra épülve a képzés kiegészült a Biblia egyes részeinek új módon való feldolgozásával. Összekapcsolódott ima és sport, a mozgás és a csendes elmélyülés. Nagy élmény volt mindezt közösségben megélni, együtt keresni az Istenhez vezető utat.

A program végén a csoport tagjai megosztották egymással érzéseiket, gondolataikat. Többen mondták el, milyen fontos volt számukra megélni az ima és a mozgás csendben kibontakozó egységét, ajándék volt számukra a hétköznapi taposómalmából való kilépés, a Krisztus felé vezető úton való együtt járás. „Maradj velünk” – idézték az emmausi vándorokat, kérve Jézust, ne hagyja magukra őket, láthatatlan útítárásként legyen kísérőjük. Köszönet Dr. Fodor János atyának, aki befogadta a LelkesTest kurzust, helyet adott a képzésnek plébániáján!

ték egymás társaságát. Jó érzés új arcokat látni, mindig jönnek fiatalok is a jegyeskurzusokról, itt van lehetőség a beszélgetésre, és a gyakorlatban is láthatják a több gyerekes fiatal családok életét. Többen voltak olyan résztvevők is, akik visszatérnek egy-egy programra, s tudjuk, hogy néhány éve ők is újként csatlakoztak hozzánk. A szalonasütés és jó hangulatú közös étkezés után Szabó Balázs vezetésével a közeli forráshoz sétált a lelkes

csapat, ahol sorvetélkedőket játszottak illetve labdázta a gyerekek és a játékos kedvű felnőttek. A program végén János atya megáldotta a jelen lévőket.

Jó volt úgy kikapcsolódnival, kirándulni a szabadban, hogy közben azt érezhettük, a hitünket sem kell otthon hagyni, hanem egy Istenhez tartozó közösség tagjai vagyunk.

Kovácsné Széplaki Borbála

JEGYESKURZUS VESZPRÉMBEN

Minden eddiginél nagyobb létszámban, 34 jegyespár részvételével zajlott Veszprémben az Érsekség Családpasztorációs Irodájának szervezésében az idei második központi jegyeskurzus 2018. április 27-28. között. Az eddigi helyszínek a magas létszám miatt szűknek bizonyultak, így most a programnak a Padányi Katolikus Iskola adott helyet.

A kurzus céljai között szerepelt, hogy bemutassák a pároknak, hogyan teremthetik meg keresztény életközösségüket, hogyan készüljenek a sikeres házasságra és a gyermekvállalásra.

A jegyesek felkészítésében jelentős szerepet vállalt Dr. Márfi Gyula érsek úr. Két előadást tartott számukra, hitünk alapjairól, illetve a keresztény család lényeges elemeiről beszélt a fiataloknak. Többek között az igazi hitvesi szeretet összetevőire, az eroszra, a filiára és az agapéra is felhívta a figyelmüket, és végezetül kérte őket, imádkozzanak jövőző házastársukért és születendő gyermekeikért!

Makó Judit témája a házastársak közötti kommunikáció volt, ennek buktatóit és a megoldási módokat is ismertette a párokkal. Bálint Bánk visszatérő előadója a kurzusoknak, a jegyesek ahogy eddig is, úgy most is figyelemmel hallgatták előadását. Arról beszélt nekik, mennyire meghatározó életünkben a család, ahonnan érkezünk a házasságba, hogyan kell és lehet a különböző szokásokat, életformákat ötvözni a házasságban.

Próder Szabolcs, és felesége Virág a férfi és női különbségekről tartott előadást, kiemelték a hűséget, mint a boldog, hosszú házasság egyik alappillérét. Burucs Tamás és Barbara 3 gyermeket nevelő fiatal pedagógus házaspár, előadásuk té-

mája a családalapítás volt. Elmondták, házasságukat milyen alapokra helyezték, beszéltek arról, hogy áldozatot kell vállalni egymásért, a terheket együtt kell hordozni, de van egy ember, a házastársunk, aki segít a nehézségek hordozásában, a bajban, feloldja a magányt, áldozatot vállal pusztán azért, mert szeret. A Gelencsér házaspár a szexualitásról és a családtervezésről beszélt, kiemelték az Egyház által támogatott természetes családtervezés fontosságát.

Nagy Károly atya, a Szent Mihály Bazilika plébánosa a házasság szentségéről és a házasságkötés szertartásáról tartott előadást. A keresztény házasság szentség, amelyben a felek Krisztus lelkületében akarnak házasságot kötni, Istentől pedig segítséget kapnak, hogy házastársi és szülői feladatukat hűen teljesítsék. A házasságkötés egyfajta szerződés, amelyben egy férfi és egy nő felbonthatatlan életszövetséget köt, hogy egymást segítsék, gyermekeknek adjanak életet és azokat felneveljék.

A jegyespárok az előadásokat közösen hallgatták meg, majd kiscsoportokban dolgozták fel. Csoportvezetőik – Albert Dezső és Zsuzsa, Gelencsér Károly és Betti, Köves András és Ágota, Sinka Bálint és Heni – segítették őket ebben. A csoportbeszélgetések jó hangulatban zajlottak, az együtt töltött idő kevésnek bizonyult, többen jelezték, szívesen találkoznának velük a jegyeskurzus után is. A résztvevő párok érdeklődőek voltak, aktívan vettek részt a kurzuson.

Az oktatás befejezéseként a jegyeskurzus résztvevői közösen vettek részt a Szent Mihály Bazilikában szentmisén, ahonnan Nagy Károly atya áldásával indulhattak közös útjukra.

BRENNER EMLÉKTÁBLA

Márfi Gyula érsek mutatott be szentmisét Nagy Károly apát kanonok plébánossal és Felker Zsolt káplánnal, valamint Ebele Ferenc ny. plébánossal a Szent Mihály bazilikában április 30-án este hálából Brenner János boldoggá avatásáért, a boldoggá avatás előestéjén. A szentmise keretében megáldotta Horváth Róbert tapolcai szobrász alkotásait, a Boldog Brenner Jánost és az ő vértanúságának pillanatát ábrázoló alkotásokat.

ÖT LOVAGREND TAGJAI TALÁLKOZTAK PÁPÁN

A tavaly alakult, öt lovagrendet tömörítő Kavalier Penta Liga lovagjai idén is az Esterházy-kastélyban gyűltek össze, hogy megbeszéljék tevékenységüket, jövőbeli terveiket.

A németországi Teuton Lovagrendet, a német és magyar tagokkal rendelkező Szent László Lovagrendet, az olaszországi Templomos Lovagrendet, az Ukrajnában tevékenykedő Szent Mihály Lovagrendet, valamint a német Griff Lovagrendet magába foglaló, 2017-ben alakult Kavalier Penta Liga éves lovagavatási szertartását és tanácskozását tartottak Pápán az Esterházy-kastélyban.

Az összejövetel elején a lovagok ünnepélyesen bevonultak a kastélykápolnába, ahol hálaadó szentmisét celebrált a Teuton Lovagrend nagypriorja dr. Mail József apát, plébános és Szijártó László esperes, plébános, a rend priorja. Majd halotti megemlékezés, illetve polgári díjak átadása következett. A lovagavatási szertartáson Klaus Blos, a Teuton Lovagrend nagymestere, a liga vezetője három lengyel férfit ütött lovaggá. A közös ebédet követően zártkörű nagygyűlés és gálaest zárta a napot. A nagygyűlésen megtárgyalták az elmúlt év tevékenységét, illetve az elkövetkezendő feladatokat, a további irányvonalat. A kapcsolattartás céljából évente háromszor találkoznak, az idei évben még két alkalommal Németországban és Ausztriában gyűlnek össze. Az elmúlt

egy évet nagyon értékesnek ítélték, a Teuton Lovagrend sok szállítmányt – például élelmiszercsomagokat, ágyakat – hozott hazánkba, jelentős értékben. Az adományok szétosztásában nagy segítségükre vannak a Veszprém-Főegyházmegyei Karitásznak önkéntesei, valamint a Máltai Szeretetszolgálat.

Az egyes lovagokra civil munkájukon túl önként vállalt terhet ró a karitatív tevékenység a mindennapok során. A lovagrendbe egyéves próbaidő, s a szabályzati kritériumoknak történt megfelelést követően kerülhetnek be az érdeklődők.

KIÁLLÍTÁS A MÁTYÁS KIRÁLY EMLÉKÉVBEN, I. (HUNYADI) MÁTYÁS KIRÁLYVÁ VÁLASZTÁSÁNAK 560., SZÜLETÉSÉNEK 575. ÉVFORDULÓJÁN

A hagyományok jegyében idén is a Veszprémi Főegyházmegye egyházi múzeuma, a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény által rendezett kiállítás megnyitójával vette kezdetét Veszprémben a Gizella Napok rendezvénysorozata, amely immár 27. alkalommal várta érdekes és értékes összművészeti programjaival az érdeklődőket.

A Gyűjtemény ezúttal Hunyadi Mátyás királlyá választásának 560., születésének 575. évfordulójához kapcsolódóan rendezett reprezentatív tárlatot a Szent Imre piarista és helyőrségi templomban, Hunyadi Mátyás, a keresztény európai kultúra védelmezője – Mátyás király egyházipolitikája és a 15. század egyházművészete címmel.

A megnyitó prologusában a Hunyadiak korát megidézve, egy 15. századi francia chanson, az európai török hódítás elleni keresztény összefogás indulója, a L'Homme armé (A fegyveres férfi) kezdetű ének csendült fel az Orlando Énekegyüttes előadásában, majd Udvarhelyi Erzsébet gyűjteményi igazgató szólt a megjelentekhez, vázolván a török elleni küzdelmek korát, a történelmi hátteret, s abban a Hunyadiak (János és Mátyás) meghatározó szerepét. Kiemelte az 1456. évi nándorfehérvári győzelem jelentőségét, amely 70 évre megállította a törökök európai terjeszkedését. A győzelem után III. Callixtus és II. Pius pápa, valamint több európai tudós, művész és politikus Magyarországot a kereszténység pajzsának és a nyugati civilizáció védőjének tekintette és ismerte el. Hunyadi Mátyás már uralkodása kezdetétől minden figyelmét a török veszély elhárítására fordította. Visszavette az oszmánoktól Bosznia fővárosát, Jajcát, majd 1476-ban a Száva mellett fekvő Szabács várát. A legjelentősebb győzelmet, az 1479-ben vívott kenyérmezei ütközetet, a nagyvászonyi vár urának, Kinizsi Pálnak köszönhetjük. A Szentszék és a Velencei Köztársaság a török hódítás megállítására többször anyagi támogatást nyújtott Mátyásnak. Vetési Albert veszprémi püspök, Mátyás király vezető diplomatája tárgyalásainak köszönhetően a Velencei Köztársaság 1463 és 1467 között több százezer velencei dukáttal támogatta a magyarok török elleni hadjáratát. A középkori Magyar Királyság utolsó fénykorát Mátyás király uralkodása idején élte, mutatott rá az igazgató. Az uralkodó a 15. századi Európa erőseke, humanista műveltségű, könyvgyűjtő, mecénás uralkodója volt, aki egyúttal az ország gazdasági fellendítésén munkálkodott, évszázadokra stabilizálta a pénz értékét a Magyar Királyságban, 1486. évi törvénykönyve pedig a törvényalkotás első hazai kísérletének tekinthető.

A kiállításon látható az ELTE Egyetemi Könyvtárának egy corvinája, mely római császárokról szóló dicsőítő versek gyűjteménye, a Veszprémi Érseki Könyvtár gyűjteményéből Lucanus Pharsalia című műve, a Nürnbergben 1497-ben megjelent Biblia és a Legenda Aurea szintén Nürnbergben megjelent kiadása, a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár gyűjteményéből Vetési Albert adománylevele és Mátyás király követi megbízólevele. Az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményéből az 1484-ben

nyomatott esztergomi misszálét tekinthetjük meg. A Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjteményből a 15. századi Vetési kazula, 15. és 16. századi kelyhek és monstrancia, valamint az 1400-as évek elején készült Fájdalmas Krisztus-szobor és az észak-itáliai reneszánsz művészet jelentős alkotásai szerepelnek a kiállításon. A bakonyszentiváni Keresztelő Szent János-templom altöttingi Madonna-szobrát és az 1490-es években faragott zalaszentgróti Madonna-szobrot is megtekinthetik a látogatók. A Budapesti Történelmi Múzeum gyűjteményéből vörösmárvány tőredékek Remete Szent Pál budaszentlőrinci síremlékéről az egykori pálos kolostorból, valamint egy kályhacsempe Hunyadi Mátyás alakjával, a Magyar Ferences Könyvtár gyűjteményéből Temesvári Pelbárt prédikációgyűjteménye, a Piarista Központi Könyvtárból Mátyás királyról szóló iskoladrámák láthatók.

A kiállítás képanyagát a Bibliotheca Corvina kötetéből, díszített oldalairól készített másolatok gazdagítják: a budapesti Országos Széchényi Könyvtár, a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára, a Vatikáni Apostoli Könyvtár, a firenzei Medici Könyvtár, a modenai Este Könyvtár, a nápolyi Nemzeti Könyvtár, a Francia Nemzeti Könyvtár, az Osztrák Nemzeti Könyvtár és az Egyesült Királyság Nemzeti Könyvtára felvételei. A kiállításban különös hangsúlyt kap Mátyás király és a Magyar Pálos Rend, valamint a király és az obszerváns ferences szerzetesek kapcsolata. A tárlatot Kövesdi Róka Lajos és Mudrák Attila fotóművészek magyar pálos kolostorromokról (Budaszentlőrinc, Pilisszentlélek, Salföld, Nagyvázsony, stb.) készített felvételei gazdagítják.

Ezután Porga Gyula, Veszprém Megyei Jogú Város polgármestere ünnepélyesen megnyitotta a Gizella Napok egyhetes összművészeti fesztiválját. Örömmel szólt arról, hogy első alkalommal rendezik meg a programozatot annak tudatában, hogy Veszprém sikeres pályázatának eredményeként az Európa Kulturális Fővárosa 2023 pályázat második körébe, döntőjébe jutott, Debrecen és Győr mellett. Pályázatuk mottója pedig – tanulni szeretnénk Európától, de példát is szeretnénk mutatni Európának – párhuzamos a mostani kiállítás mondanivalójával, hiszen Mátyás király célja is az volt, hogy tanuljon hazánk Európától, de uralkodásával példát is adott a földrésznek.

Márfi Gyula veszprémi érsek többek között kiemelte Mátyás munkásságából, hogy az antik kultúra újraélesztője volt. Kora a reneszánsz virágkora Magyarországon. Mátyás fellendítette a magyar kultúrát, templomokat, palotákat építtetett, európai hírvételeket alapított, uralkodása alatt fellendült a történetírás, gazdagodott a teológiai, szónoki irodalom, a magyar kódexirodalom. Mátyás rendkívül művelt uralkodó volt, a magyar nyelven kívül, németül, csehül és latinul is tudott. Marcus Aurelius császárhoz hasonlóan, még a csaták szüneteiben is olvasott. Mátyás a legnagyobb magyar uralkodók közé tartozott, az ő idejében hazánk az európai kultúra élvonalába került, akkoriban mi magyarok valóban „nagy nemzet” voltunk Európában, s törekednünk kell arra, hogy ezt ismét elérjük, jelen korunkban is.

Az első szakmai megnyitót Földesi Ferenc filológus, az Országos Széchényi Könyvtár különgyűjteményi igazgatója mondta, aki a Mátyás korabeli magyarországi egyházi kultúrának egy olyan területéről szólt, amely a nagyközönség számára kevésbé ismert, s amely egy, a 15. század második felében kibontakozó és mindent meghatározó filozófiai-teológiai fordulat volt. Ez az egyházi kultúra Itáliában született meg, és rajta hagyta nyomatát a Mátyás körében élő, tevékenykedő, alkotó egy-

házi elit gondolkodásán, a humanizmus korszakában. E fordulatról a 20. század közepén két nagyon erős, karakterisztikus megfogalmazás született, két nagy tudós, a német Paul Oskar Kristeller és az olasz Eugenio Galin tollából. Előbbi a humanizmust alapvetően nyelvi, irodalmi, retorikai fordulatként tekintette, amelyben meghatározó, hogy egyre erősebben tárja föl az írástudó értelmiség az ókor írott és íratlan kincseit. Utóbbi pedig állítja, hogy a humanizmus alapvetően filozófiai-történelmi fordulat volt. A magyar művelődéstörténetben Mátyás udvarában, püspöki székhelyeken, Mátyás környezetében mindkét elgondolásra pozitív példákat találunk, mutatott rá. Kristeller elméletére igazolás, hogy amikor itáliai történétírók érkeztek Budára, Mátyás felkérte őket, hogy írják meg modern módon, vagyis írják át a történelmet a kor stíluseszményének megfelelő szöveggel az udvari kultúra számára, mondván: Európa kulturális központjában, Itáliában, már nem lehet középkori szövegformálással föllépni, csak modern humanista módon. A másik szálon a teológiai-filozófiai fordulat nyomán a kolostorokban intenzív kutatómunka kezdődött, hogy behatóbban vizsgálják át az antikvitás irodalmát, s a korábban másolt görög, római kori szövegeket fordítsák le. Ez különösképpen a görög szövegeknél hiánypótló, mivel a görög nyelvű örökségből a középkor folyamán szinte csak Arisztotelészt ismerték Európában, az ő írásait sem görögből ismerték, hanem arab nyelvből latin fordításban. Ezzel előtérbe került a görög filozófiai hagyomány. Az újplatonikus iskolák által hangsúlyt kapott az emberi lélek méltóságának szerepe, ami mélyen beszűrődik a keresztény teológiába is. Az újplatonikus filozófiában a középkori skolasztikus rendszerrel ellentétben az ember és az Isten világa közötti kapcsolat közvetlenebbé vált. Vannak nyomok arra nézve, hogy ebben a teológiai-filozófiai paradigmaváltásban aktívan részt vettek a Mátyás által Budára hívott itáliai humanisták révén azon magyar egyházi értelmiségiek is, akik korábban Itáliában tanultak.

Majd Fáy Zoltán könyvtáros, a Magyar Ferences Könyvtár és Levéltár igazgatója, Mátyás király és az obszerváns ferencesek szoros kapcsolatáról, együttműködéséről szólt. Felidézte, hogy 1998. április 28-án, Gyöngyösön, a rendházban a könyvtár elfalazott értékei között egy sereg olyan dokumentumot sikerült megtalálni, amit korábban, 1950-ben rejtettek el, mivel a szerzetesrendek feloszlása előtt már érezhető volt, hogy azok könnyen megsemmisülhetnek. Így szerencsésen elkerültek értékes könyvek, kéziratok, köztük Magyarország egyik legrégebbi teljes nyomtatott Szentírása, s néhány késő középkori és kora újkorai kézirat és kódex, valamint mellette rengeteg levéltári forrás is. Ezek is bizonyítják a szigorúbb rendtartású, ún. obszerváns ferencesek és a Hunyadiak közötti jó kapcsolatot, mondta. Az obszerváns ferencesek a konventuális ferencesekkel szemben a két Hunyadinak (Jánosnak és Mátyásnak) köszönhették, hogy rendkívül gyorsan elfoglalhatták az ország konventuális ferences kolostorainak mintegy felét, s ezenkívül jó néhányat alapítottak is. Külön kitért egy kézíratra,

amely kalandregénybe illő történetet tár fel Kapisztrán Szent János sírjának felkutatásáról, amelyre több kísérlet is történt az előző századokban, de eredménytelenül. Az értékes iratokból kiderül továbbá, hogy a Hunyadiak számtalan kolostort alapítottak és támogattak. Hogy mikor kezdődött a Hunyadiak és az obszerváns ferencesek rendkívül jó kapcsolata, arra vonatkozóan sokféle magyarázat született, ismerette a könyvtáros, de legvalószínűbb Karácsony János történész elmélete. E szerint mikor Hunyadi Jánost 1439-ben Albert király a török miatt leginkább veszélyeztetett szörényi bánvárára állította, majd nemsokára temesi főispánságot is kapott, megismerkedhetett a cserépkövesdi és a karánsebesi, meg az orsovai kolostorban lakó, akkor már obszerváns ferencesekkel. Az ő lelki-szellemi irányultságuk különös módon egyezett a törökverő Hunyadiak szándékával, elgondolásával is a külső és a belső védelem kérdésében. Mindketten vallották: a török elleni védekezés és a belső evangelizáció együtt biztosítja hazánk jövőjét.

Végül a megnyitó vendége, Szócs Géza kolozsvári költő, író szólt kritikus élel a Hunyadiak köré szövődő irodalomról, művészetekről. Bár a Mátyás királyról szóló irodalom tekintélyes, vélte, benne kevés újszerű megközelítéssel találkozunk. Hiányolta, hogy bár számos műalkotás született Mátyásról, nincs igazán jelentős, Mátyás alakjához méltó operánk, regényünk, filmünk, szimfóniánk, festményünk, az egy szobrászattal leszámítva. Mátyás emlékezetét népmesék, kortárs udvari emberek feljegyzései, példabeszédek, egy-két nagy írónk adomázó történetei őrizték meg csupán, valamint a történétírás. Vajon nem volna lehetséges néha más perspektívából is közelítenünk Mátyás személyiségéhez? – vetette fel. Majd példaként egy különös megközelítésből szólt a Hunyadiak családjában két testvérpár, Hunyadi János és az ugyancsak Jánosnak keresztelt öccse, valamint Hunyadi Mátyás és testvére László párhuzamos sors történetéről: míg az egyik testvért, Jánost és Mátyást elképesztő magasságokba emelte a történelem, addig a másik (az alter János és Hunyadi László) ismeretlen maradt, szerencsétlenségbe torkollott élete, s korán meghalt.

A megnyitó végén reneszánsz dallamokból adott lélekemelő koncertet az Orlando Énekegyüttes Vikman Pál művészeti vezetésével, Nagy Csaba lantművész közreműködésével, Major László orgonajátékával. A Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény által rendezett kiállítás kurátorai Udvarhelyi Erzsébet és Nagy Károly, társkurátorok Pfizner Zoltán és Udvarhelyi Márton. A belsőépítészeti tervezést a Novastore Kft., a grafikai tervezést a Pazirik Kft. végezte.

A kiállítás 2018. május 4-től 2018. október 31-ig látogatható Veszprémben, a Szent Imre piarista és helyőrségi templomban.

Toldi Éva

VIRTUÓZ MÓDON JELESKEDTEK

Buzás Csaba Csongor

Június 2-án ünnepélyesen kihirdette a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény a Mátyás, az igazságos, a Mátyás király és az Oszmán Birodalom, valamint a Reneszánsz egyházművészet és szerzetesrendek Mátyás király korában címmel óvodások, általános és középiskolás diákok számára tavasszal meghirdetett képző- és fotóművészeti pályázatának eredményét. A díjazott pályamunkákból a Gyűjtemény kiállítóterében tárlat látható.

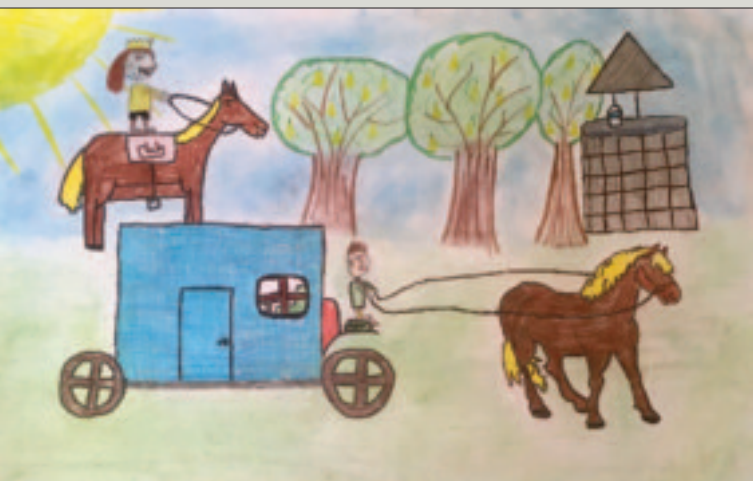
A Gyűjtemény Hunyadi Mátyás, a keresztény európai kultúra védelmezője című kiállítása és az ehhez kapcsolódó pályázat Hunyadi Mátyás királlyá választásának 560., születésének 575. évfordulója előtt tiszteleg. A pályázatra rajzokat, különböző festészeti technikával, grafikai eljárással, batikolással és kollázstechnikával készült alkotásokat, valamint fekete-fehér és színes fotókat nyújthattak be az alkotók. Összesen közel 80 pályamunka érkezett a Gyűjtemény felhívására. A legtöbb pályamunka a veszprémi Kozmutza Flóra Óvodából és Általános Iskolából érkezett, majd a sorban a veszprémi Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, a pápai Szent István Katolikus Ál-

talános Iskola és a berhidai Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola következik. A pályamunkákat szakmai zsűri értékelte, melynek elnöke Kádár Tibor festőművész volt. Udvarhelyi Erzsébet, a Gyűjtemény igazgatója megköszönte az alkotóknak és felkészítő tanáraiknak a lelkes munkát.

Márfi Gyula veszprémi érsek is örömeinek adott hangot a szép és igényes kiállítás és az eredményhirdetésre szép számmal érkezett gyermekek és szüleik, tanáraik érdeklődése láttán. Mátyás az egyik legnépszerűbb magyar király volt, s hogy máig az, bizonyítja a sok-sok szép és érdekes alkotás, ami a pályázatra érkezett, mondta. Mátyás a maga korában is különös szeretetnek örvendett, mivel a kisembereket megvédte a nagyhatalmú oligarchákkal szemben. Emiatt ugyan sokan támadták, hogy túlzásba vitte a központosítást és abszolutisztikusan uralkodott, túl sok adót vetett ki. Egy országvezető azonban, ha igazságos akar lenni, nem járhat mindenkinek a kedvében, fűzte hozzá. Emlékeztetett továbbá, hogy a Kaplony nembéli Vetési Albert, aki 1458-tól 1486-ig volt veszprémi püspök, Mátyás talán legműveltebb diplomatája volt.

Kádár Tibor festőművész, a zsűri nevében értékelte a pályamunkákat, megjegyezve, hogy nem volt könnyű dolguk a rangsorolásban, hiszen sok szép rajz, festmény, grafika és fotó közül kellett kiválasztaniuk az legjobb alkotásokat az egyes pályázati kategóriákban. Különösen figyelemre méltó, emelte ki, hogy a legeslegehezebb technikában, a színes ceruzarajz műfajában a gyerekek virtuóz módon jeleskedtek, nagyon szép, igényes alkotásokat küldtek be. A pályamunkákból kitűnik a Mátyás király iránti szeretet, szimpátia, mutatott rá. Ezzel kapcsolatban személyes élményét is megosztotta a megjelentekkel: Kolozsvár szülőtteként hat éven keresztül Mátyás király kolozsvári szülőházában egyetemi tanulmányai során filozófia és esztétika órákat hallgatott, s ez az emlék egész életén át elkíséri, ma is nagyon közel érzi magához az igazságos Mátyást.

Majd következett az eredményhirdetés: a szakmai zsűri minden korcsoportban és kategóriában 3-3 díjat és néhány esetben több különdíjat adományozott. A díjakat Kádár Tibor festőművész adta át a díjazottaknak. Az alsó tagozatosok közül a zsűri megosztott III. díjat adományozott Baráth Izabella Leilának, a berhidai Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulójának, az „Igazmondó Juhász” című pályamunkájáért és Fekete Annának, a Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és Alapfokú Művészeti Iskola 3. osztályos diákjának, Mátyás király igazságot tesz című munkájáért. Felkészítő ta-

Bakács Máté

Szalai Fruzsina Teréz

Lendvai Violetta

nárik: Faust Zita, Papp-Szabó Natasa és Fenesné Máté Andrea. A megosztott II. díjat ebben a kategóriában Szalai Fruzsina Teréz, a Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 4. osztályos tanulója vehette át, az Aranyszőrű bárány című alkotásáért. Felkészítő tanára: Fenesné Máté Andrea. Megosztott II. díjban részesült Mészáros Dorka, szintén a Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és Alapfokú Művészeti Iskola tanulója, Mátyás királyunk című alkotásával. Felkészítő tanára: Fenesné Máté Andrea. Ebben a kategóriában a zsűri az I. díjat Veldi Sárának, a Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola 3. osztályos tanulójának adományozta, Egyszer volt Budán kutyavásár című alkotásáért. Felkészítő tanára: Csizmadiáné Csillak Hajnalka. Veldi Sára a veszprémi Képzlet Művészellátó Kft. felajánlását vehette át. Ebben a kategóriában különdíjat vehetett át Buzás Csaba Csongor, Mátyás király és a fát ültető öregember című pályamunkájáért és Péter Dóra Mátyást megvendégelik című alkotásáért. Mindketten a Szilágyi Erzsébet Keresztény Iskola diákjai. Felkészítő tanáruk: Csizmadiáné Csillak Hajnalka. Különdíjat adományozott a zsűri Sándor Szilviának és Lendvai Violettának, Mátyás király és a pásztor és Mátyás király című alkotásaikért. Mindketten a berhidai Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanulói. Felkészítő tanáraik: Tarjányi Mónika, Faust Zita és Papp-Szabó Natasa. Góczyán Liliána, a pápai Szent István Római Katolikus Általános Iskola diákja, „Az igazmondó juhász” című alkotásáért szintén különdíjban részesült. Felkészítő tanára: dr. Lukácsné Császár Gabriella. Szintén különdíjban részesült Béni Georgina, a Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola 3. osztályos tanulója, Hegyi Dorka, a tapolcai Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola 3. osztályos tanulója és Madarász Vivien Petra, a Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola 2. osztályos diákja.

Sándor Szilvia

Danó Patricia Nikoletta

Megköszönve a tanárok és a diákok munkáját, a Kozmutza Flóra Általános Iskola részére a zsűri különdíjat adományozott. A legtöbb pályamunka a Kozmutza Iskolából érkezett. A zsűri külön díjazta a Kozmutza Flóra Óvodából és Általános Iskolából érkezett pályamunkákat. Simon Alexandra Mátyás király hollója című pályamunkájával különdíjat kapott. Felkészítő győgyepedagógusa: Némethné Kalocsai Anita. A III. díjat az alsó tagozatosok korcsoportjában a zsűri Fehér Patrik Lászlónak Mátyás corvinája című alkotásáért adományozta. Felkészítő tanára: Forgóné Kelemen Judit. Rába Jázmin Laura, 3. osztályos tanuló a zsűri II. díjat adományozott. Felkészítő tanára: Budai Enikő. A pályamunka címe: Mátyás király hollója. Az I. díjat az iskola 4. osztályos tanulója, Hornung Tímea vehette át, Holló című munkájáért. Felkészítő tanára Sebőkné Czicza Kinga. A kategóriában a zsűri két különdíjat adományozott: Busa Dorina Felícia Mátyás madara című munkájáért és Demeter Gábor „Szilágyi Őrsébet levelét megírta” című munkájáért vehetett át különdíjat. Felkészítő tanáraik: Forgóné Kelemen Judit és Kaszás Flóra.

A felső tagozatosok korcsoportjában, a Reneszánsz művészet, egyházművészet és szerzetesrendek Mátyás király korában című témában, a díjakat a pápai Szent István Katolikus Iskola tanulói vehették át. Felkészítő tanáruk: Ughy Miklós. A zsűri III. díjat adományozott Bohoni Árpád, 8. osztályos tanulóknak. Megosztott II. díjat vehetett át Szücs Laura és Winhoffer Júlia, 5. osztályos tanuló. Az I. díjat ebben a témában és korcsoportban Szabó Anita, 6. osztályos és Domonkos Vivien, 5. osztályos tanulók vehették át. A két első díjjal jutalmazott tanuló, valamint Bohoni Árpád, harmadik díjjal jutalmazott tanuló Kádár Tibor festőművész nyári képzőművészeti táborában vehet részt. A díjak elnyeréséhez gratulálunk! A zsűri a felső tagozatos kategóriában is külön értékelte a Kozmutza Flóra Általános Iskola diákjainak munkáját. A III. díjat Nagy Attila, 8. osztályos tanuló nyerte, Mátyás király álma című pályamunkájáért. Felkészítő tanára: Csiszárné Hajnal Dorottya. A II. díjat Füredi Rajmund, 6. osztályos tanuló vehette át, Mátyás király hollója című munkájáért. Felkészítő tanára: Budai Enikő. A zsűri az I. díjat Pethő Márk Marcell, 8. osztályos tanulóknak adományozta, Mátyás király birodalma című munkájáért. Felkészítő tanára: Csiszárné Hajnal Dorottya. Különdíjban részesült Csicsics László Achilles, 8. osztályos tanuló, Mátyás király erdeje című munkájáért. Felkészítő tanára: Csiszárné Hajnal Dorottya. Fotó kategóriában a zsűri első díjjal jutalmazta Nagy Gergőt, a budapesti Scheiber Sándor Általános Iskola 8. osztályos tanulóját. A díjak elnyeréséhez gratulálunk! Köszönjük a diákok és felkészítő tanáraik munkáját!

Toldi Éva

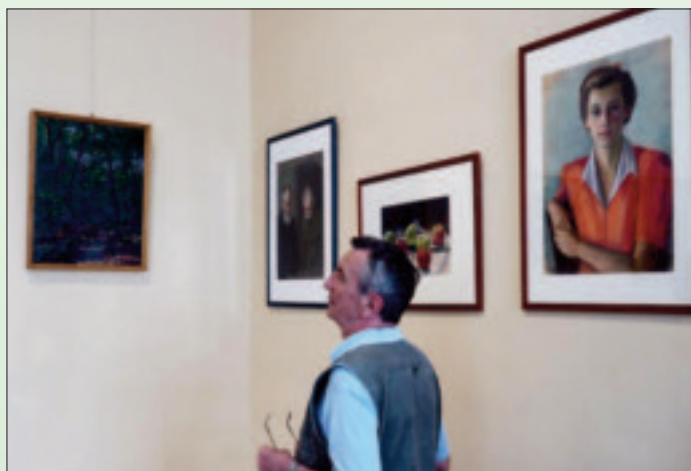
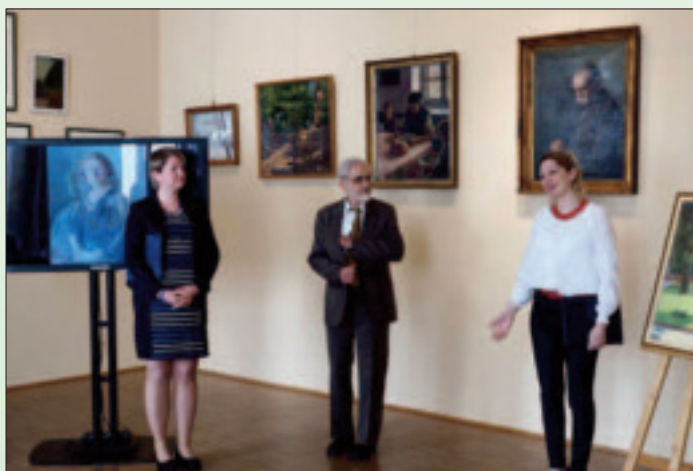
GALLA ENDRE, SZÉKELY BERTALAN-DÍJAS FESTŐ MŰVEIBŐL NYÍLT KIÁLLÍTÁS

A tárlat megnyitóját április 12-én tartották a Szaléziánumban. A megnyitón Pálfalviné Ősze Judit igazgató köszöntötte a meglátogatókat a Szaléziánum idei ötödik kiállítás megnyitóján.

A kiállítást Benkő Cs. Gyula Ferenczy Noémi- és Horváth Endre-díjas festőművész nyitotta meg. A Galla Endre festőművész alkotásairól elmondta: Ha képeit szemléljük, azonnal szembeötlő, hogy a festészet teljes eszköztárával tökéletesen rendelkezik. Rajztudása, komponáló készsége, színhasználata,

mind-mind a festészet szakmai, mesterségbeli részének kiemelkedő birtoklását bizonyítja. Összevetve számos látványosabban kiemelt, premizált, a hazai művészettörténetben jelentősen számon tartott alkotótársa művészetével, kitűnik, hogy felkészültségben semmiben nem marad el tőlük, sőt jó néhányukat tehetségével túlszárnyalja.

A megnyitón közreműködött Zsilinszky Cecília, a Szent Mihály Bazilika kántora. A kiállítás május végéig volt megtekinthető.

MIÉRT KELL FOGLALKOZNIUNK A POLITIKAI ISZLÁMMAL? *előadás a Szaléziánumban*

Előadók: Nádor Botond elnök CSPI Magyarország
Incze Nikolett CSPI Magyarország

Egyre gyakrabban hallunk a politikai iszlám ideológia megnyilvánulásairól a híradásokban, legyen szó az ISIS közel-keleti terjeszkedéséről, európai terrorcselekményekről vagy a nők zaklatásáról Európa nagyvárosaiban. A migráció jelenkori jelen-

sege a történelmi tendenciák tükrében erős ideológiai töltetet mutat – az iszlám hódítások 1400 éves történelmi folyamatossága túlélte a nagy hódító birodalmak fénykorát és bukását. Ezt a napjainkig ható történelmi folyamatot és a politikai iszlám ideológia alapjait foglalta keretbe a Politikai Iszlám Tanulmányok Központjának előadása, melyet Márfi Gyula érsek ajánlott a jelenlévők figyelmébe.

80 ÉVVEL EZELŐTT 1938. MÁJUS 25-29. KÖZÖTT RENDEZTÉK MEG BUDAPESTEN A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS VILÁGKONGRESSZUST

Erre emlékezve rendezte meg a Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központ Eucharistia vinculum caritatis című kiállítást. A kiállítás bemutatja a Nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszus történetét, az 1938-as budapesti eseményt, az ahhoz kapcsolódó veszprémi eseményeket, valamint a jubileumi Szent István évet, amely a világkongresszus után nyílt meg.

80 évvel ezelőtt 1938. május 25-29. között rendezték meg Budapesten a Nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszust.

Erre emlékezve rendezte meg a Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központ a kiállítást, melyet Márfi Gyula veszprémi érsek nyitott meg. A kiállítás bemutatja a Nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszus történetét, az 1938-as budapesti eseményt, az ahhoz kapcsolódó veszprémi eseményeket, valamint a jubileumi Szent István évet, amely a világkongresszus után nyílt meg.

A főpásztor beszédében összefoglalta a világkongresszusok történetét, visszaemlékezett a 2008-as Québecben, Kanadában rendezett kongresszusra, melyen ő is részt vehetett. A 34. kongresszus budapesti programokból pedig néhány számára kedves eseményt említett, ilyen volt például a Schola Cantorum Sabariensis 120 férfiból álló kórusa, melyet Werner Alajos karnagy vezényelt. Beszélt az egykori veszprémi püspökről, Tóth Tihamerről, aki a nemzetek nagygyűlésén mondott ünnepi beszédet. Szép esemény volt, amikor éjszaka a Duna budapesti szakaszán 9 hajó kísérté az Oltáriszentséget. A főpásztor reményét fejezte ki, hogy a 2020-ban Magyarországon rendezendő 53. kongresszus is hasonlóan sikeres lesz, és minél több embert visz közelebb az Oltáriszentség tiszteletéhez.

Tornavölgyi Krisztián, a veszprémi Árpád-házi Szent Margit templom plébánosa ismertette a tárlatban bemutatott tárgyakat, köztük a templomában őrzött, a világkongresszusra készült egyik zászlót, ami a Hősök terén felállított szabadtéri oltárt díszítette. Elmondta a Szent Margitot ábrázoló zászló Veszprémbe kerülésének történetét,

amelyet az 1938-as évben épített, akkor még Boldog Margit templomban helyeztek el.

A kiállítás egyik legszebb és legértékesebb darabja a Pacelli bíboros által viselt ornátus, amit az Esztergomi Bazilika és Főszékesegyházi Kincstár őriz és adott kölcsön a Szaléziánium részére. A tárlatban látható a Rott Nándor veszprémi püspök által a Boldog Gizella Sze-minárium részére ajándékozott ezüstből készült monstrancia, gyertyatartók, valamint örökméces. A plébános atyát követően Madarassy István ötvös, szobrászművész mondta el gondolatait, akinek édesapja Madarassy Valter tervezte és alkotta meg az 1938-as világkongresszus jelképét, a kongresszus érméjét és kitzőket, amit több százezen viseltek a találkozó ideje alatt.

A megnyitó végén Nagy Károly apát, kanonok a Szent Mihály Bazilika Főszékesegyház plébánosa jelentette be, hogy 2018. június 1-től a Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központ veszi át a Bazilika turisztikai üzemeltetésének feladatait. A Főszékesegyház látogatói ezen-tül két helyszínen, a karzaton, valamint az alteplomban időszak kiállításokat tekinthetnek meg, és egy kegytárgybolt is várja a látogatókat. Az alteplomban az első kiállítás Madarassy István szenteket ábrázoló műveiből készült el.

Az ünnepélyes megnyitón hegedűjátékával Vásárhelyi Borbála örvendeztetette meg közönségét.

Az Eucharistia vinculum caritatis – Az Oltáriszentség a szeretet kö-teléke címet viselő kiállítás 2018. szeptember 30-ig látogatható a veszprémi várban, a Szaléziánumban.

HITTANOS TALÁLKOZÓRA GYÚLT ÖSSZE A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE TERÜLETÉRŐL MINTEGY 700 FIATAL JÚNIUS 2-ÁN

Hittanos találkozóra gyűlt össze a Veszprémi Főegyházmegye területéről mintegy 700 fiatal június 2-án a Tihanyi Bencés Apátságban. A találkozó főpásztori szentmisével vette kezdetét, amelyet Márfi Gyula érsek a tihanyi bencés atyákkal, valamint a hittanosokkal érkezett atyákkal együtt mutatott be. A szentmisét azért ajánlották fel, hogy a jelenlevő fiatalok megtalálják az életben hivatásukat, akár papi vagy szerzetesi, akár a családi élet hivatását adja meg nekik majd a Jóisten. A szentbeszédben Mihályi Norbert Jeromos, a Tihanyi Bencés Apátság perjele, Szent Benedek példáján keresztül hívta fel a fiatalok figyelmét, arra, hogy a legfontosabb, hogy jobban megismerjék Jézust és meghallják az ő hívását. A főpásztor a szentmise végén Szent Benedek érdemét áldott meg, mely a közösség ajándéka volt a gyerekeknek. Márfi Gyula érsek a hittanverseny témájára utalva felidézte az elmúlt év őszén a Szentatyánál tett látogatását, amelyen büszkén mondhatta el, hogy Brenner János egyházmegyéjéből származik, s akkoriban jelentették be a boldoggá avatást, valamint kérte a Szentatyát, hogy a sok pap és szerzetes mellett minél hamarabb sor kerülhessen a litéri munkáslány, Bódi Magdi boldoggá avatására is. Ezután a főpásztor Felker Zsolt atyával, a Hitoktatási Bizottság elnökével együtt adta át a díjakat a Főegyházmegyei Hittanverseny győzteseinek.

A Főegyházmegyei hittanversenyt a Hitoktatási Bizottság hirdette meg a tanév kezdetén. Az első félév témája az időközben boldoggá avatott Brenner János életútja, valamint a 2020-ban hazánkban megrendezésre kerülő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus volt. A második félévben pedig Bódi Mária Magdolna életútját dolgozták fel a hittanosok. (Az év közben átalakult a Hitoktatási Bizottság, a főkoordinátor március 1-jétől Csomay Tünde hitoktató lett.) A Veszprém Főegyházmegyei Levelező Hittanversenyén az idén 449 fő hittanos dolgozott a két-fordulós feladatlapokon a kis elsősöktől kezdve a 12. osztályos korosztályig.

Erről Paulics Piroska hitoktató számolt be Tihanyban a díjátadó keretében. Hangsúlyozta, hogy ha nem is mindenki kapott díjat, - a minden résztvevőnek eljuttatott emléklapon kívül - biztos állíthatjuk, hogy két "üdvös" baráttal, közbenjáróval mindenki gazdagodhatott: Boldog Brenner János és Bódi Mária Magdolna személyében.

A díjátadót követően a főszervező, Barkó Gábor Ágoston bencés atya, a tihanyi plébánia vezetője ismertette a programokat. A nap folyamán a különböző csoportokba osztott gyerekek a szerzetesek mindennapjaival ismerkedhettek meg. Gyertyaöntés, gyógynövények, levendula-ültetés, levendula-aratás várta őket. Sétára indultak a felszigeten a tihanyi legendák nyomában, érdekes történeteket hallhattak a szerzetesekről a szerzetesektől. Lemehettek abba a szerzetesi kriptába, ami évente csak kétszer látogatható, a királyi sírt is meglátogathatták a gyerekek. Tömjenezés is volt egy kicsit, levendulás süti készítés, bencés édességek, levendulából és különböző gyógynövényekből. Ezek mellett focibajnokság is várta a különböző egyházközségből nevezett csapatokat. A nap folyamán a tihanyiak mellett győri bencés diákok voltak a szerzetesek segítségére.

Márfi Gyula érsek is megtekintette a különböző helyszíneket Mihályi Jeromos perjel atyával, így a levendula ültetvényt is. A tartalmas program délután záró áldással ért véget az apátsági templomban.

Helyezés	NÉV	PONTSZÁM	Iskola/Plébánia	Hitoktató
Csoportos				
Nem állapítottam meg helyezést, mert a csoportok kevesebb pontot értek el, mint a korosztályuknak megfelelő egyéniben a helyezettek!				
Alsós (1-4. osztály)				
I.	Kovács Ilona Flóra 4.o	150	Veszprém, Szilágyi Erzsébet Ált. Isk.	Imréné Paál Virág
II.	Kovács Olivér 3.o.	116	Papkeszi	Adamecz Mária
III.	Tolner Nóra 4.o.	112	Nádasladány	Gyenesné Plank Györgyi
5. osztály				
I.	Bakos Márton	179	Ajka, Szent István király Róm. Kat. Ált. Isk.	Reitter István
II.	Kiss Róza	168	Veszprém, Szilágyi Erzsébet Ált. Isk.	Imréné Paál Virág
III.	Szalai István	159	Veszprém, Szilágyi Erzsébet Ált. Isk.	Imréné Paál Virág
6. osztály				
I.	Várad Dorina	203	Gyulafirátót	Tell Nándor
II.	Tóth Imre	197	Nyirád	Réfiné Vajai Szilvia
III.	Csertán Anna	195	Vp. Padányi	Sárrétiné Henn Anita
7. osztály				
I.	Egly Sára	228	Sütemeg	Hegedűs Ágnes
II.	Szalai Csenge	210	Sütemeg	Hegedűs Ágnes
	Németh Hedvig	210	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
III.	Eszes Patrik	197	Pápa – Szent István róm. kat. iskola	
8. osztály				
I.	Nagy Gergő Balázs	203	Vonyarcvashegy	Szabó Péter
II.	Humpók Fanni	198	Papkeszi	Adamecz Mária
III.	Borbély Boglárka	180	Nyirád	Réfiné Vajai Szilvia
9. osztály				
I.	Szentmártony László	191	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
II.	Németh Virág	178	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
III.	Csurgay Zsófia	170	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
10. osztály				
I.	Szitkovics Boglárka	210	Keszthely, Premontrei	Henczi Katalin
II.	Németh Regina	172	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
III.	Érsek Attila	149	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
	Szalai Fanni	148	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
11. osztály				
I.	Varga Erika Anna	241	Veszprém, Padányi	Sipos László
II.	Németh Sarolta	209	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
III.	Répás Dorottya	196	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
12. osztály				
I.	Mayer Zsófia	200	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
II.	Kiss Alíz	173	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett
III.	Erdős Hajnalka	166	Pápa – Református Gimnázium	Fodorné Nagy Bernadett

ÚRNAPJA AZ EG

Keszthely

Pápa

Ősi

Berhida

Veszprém - Gyulafirátót

Jásd

Hévíz

YHÁZMEGYÉBEN

Pápa

Tapolca

Veszprém

Balatonkenese

Veszprém

Balatonkenese

PÁPÁRÓL INDULTAK CSÍKSOMLYÓRA

Hagyomány már, hogy pápaiak gyalogosan több mint 200 km-t megtéve érkeznek meg a csíksomlyói búcsúra. Idén tizennyolcan gyalogoltak Magyarfalutól Csíksomlyóig, Áldozó Tamás polgármester és Szijártó László esperes, a Szent Benedek templom plébánosa vezetésével.

Dombról le, dombra föl, ott jártak, ahol az anyaországi magyarok, csángók, erdélyiek, más határon túliak, rengetegen a világ minden tájáról, ahogy már 451 éve megszokott ezen a vidéken. A czestochowai Jasna Góra-i pálos kolostor házfőnöke, Marian Adam Waligóra pálos szerzetes magyarul mondott szentbeszédét a hitről, összetartozásról, hazaszereztetről, az év fiatalokhoz szóló jelmondatáról: „Legyen nékem a Te akaratod szerint”.

Laci atyát másnap az a megtiszteltetés érte, hogy a pünkösdi nagymisén mondott szentbeszédet. A zsúfolásig telt templomban a zarándokok nem vendégek voltak, úgy érezték, mintha oda tartoznának, hiszen a szó és az ének is magyar volt.

KITÜNTETÉS SZIJÁRTÓ LÁSZLÓNAK

Pápa Város Önkormányzata Pápa Város Díszoklevele kitüntetést adományozott a közelmúltban Szijártó László esperes, plébános, a Veszprém Megyei Karitás vezetője részére a tókeri katolikus közösség megerősítése, a rábizott egyházközségek fejlesztése és kiemelkedő karitatív szervező munkája elismeréseként.

ERDEI SZENTMISE, MEGEMLÉKEZÉS ALMÁDON

Az idén is gyalogosan érkeztek Pünkösd hétfőjén a zarándokok az egykori monostor helyszínére, ahol Illés Sándor monostorapáti plébános mutatott be szentmisét.

Az almádi bencés apátság egyike az ország legősibb magánalapítású monostorainak. A másolatban fennmaradt adománylevél szerint az apátságot, eleget téve apja, Bánd fogadalmának, annak 1116-ban bekövetkezett halála után 1117-ben Atyusz alapította.

MOTORSZENTELEÉS ÉS SZENTMISE PACSÁN

Április közepén motorok dübörgésére lettek figyelmesek a kisváros lakói, ugyanis közel 50 motoros szállta meg a város templomának előterét. A motorosok immár negyedik alkalommal jártak Pacsán, s mivel mindig jól érzik itt magukat, ígéretet tettek arra, hogy jövőre is eljönnek, hogy Sztítás József plébános újra megszentelhesse a motort és motorost egyaránt.

A ZIRCI ESPERESI KERÜLET HITTANOSAINAK TALÁLKOZÓJA SZÁPÁRON

„Fél nyolckor krumpli pucolás, mindenki ott lesz”, „én hozok hagymát”, „én szalonnát”, „én megveszem a kenyeret”, „állom a virslit és a kolbászt”, „dobjunk össze gyorsan 80 kg krumplit”, „mindenki süt egy adag pogácsát” és efféle mondatok hangzottak el azon a bizonyos április 7-i estén, amikor megállt a rendőrség a Szápári Plébánia előtt. Hogy mi is történt? Készültünk a hittanos találkozóra... Zsongott az egész falu. A rendőrök pedig nem tudták mire vélni a nagy gyülekezést. A szavazóhelység közelsége végett akár a kampánycsend sértő rendezvény lehetősége is felmerülhetett... Végül a polgármester asszony magyarázta el nekik, hogy csupán zajlik az élet a plébánián, most éppen a hittanos találkozóra készülünk.

KERÜLETI HITTANOS TALÁLKOZÓ MÁRKÓN

A veszprémi kerület a tavaszi Hittanos találkozóját Márkón tartotta április 14-én, szombaton. A találkozó 9-kor kezdődött, és délután 3 óráig tartott. A házigazdák a márkóiak voltak: hittanosok, segítő fiatalok és felnőttek. A vendégek Veszprém Árpád-házi Szent Margit Plébániáról, Veszprém Szent László Plébániáról, Szentgálról, Balatonfüredről és Gyulafirátótról érkeztek. A napot rövid ráhangolódás után szentmisével kezdtük. Vasáros József atya mutatott be szentmisét, melyben párbeszédes prédikációt tartott, sőt még meg is énekeltetett bennünket. Kinn a templomkertben jobb idő volt, mint a templomban – ezért a szentmise után kinn énekelünk, tanultunk meg két “táncos” éneket, még Istendicséretként.

MEGÁLDOTTÁK VASZARY KOLOS SZOBRÁT KESZTHELYEN

Vaszary Kolos bíboros, hercegprímás szobrát áldották meg szülővárosában, Keszthelyen május 4-én. Az ünnepség kezdetén a Magyarok Nagyasszonya-templomban szentmisét mutatott be Márfi Gyula érsek Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapáttal és Fazakas Z. Márton OPraem, apáttal valamint keszthelyi és környékbeli atyákkal.

Az ünnepségen részt vett Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil kapcsolatokért felelős államtitkár, Ruzsics Ferenc Keszthely polgármestere, dr. Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja valamint Manninger Jenő, a térség országgyűlési képviselője. Az ünnepi beszédek és a szobor leleplezése után az alkotást Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát áldotta meg.

TAPOLCAI VENDÉGSÉG

Az angyalföldi Szent Mihály Plébánia zarándokcsoportját látták vendégül Tapolcán a Nagybaldogasszony plébánián. A plébánosok, Kovács Zoltán és Szakács Péter vezetésével elimádkozták a Loretoi litániát, együtt ünnepelték a szentmisét, beszélgettek, énekeltek, közösen ebédeltek. A csoport Litérre folytatta útját, Bódi Magdi sírjához.

FELÚJÍTJÁK A CSORNAI PREMONTREI PRÉPOSTSÁG TÜRJEI ÉPÜLETEGYÜTTESÉT

A térség kiemelkedő vallási, kulturális emlékeinek megőrzése, a meglévő kínálattal szinergiát alkotó országos szintű turisztikai vonzerő fejlesztése, Túrje egyedülálló, épített örökségének rehabilitációja, a premontrei rend értékeinek fenntartható hasznosítása, emellett valódi értéket képviselő, a látogatók igényeihez idomuló szórakoztató turisztikai attrakció életre hívása a projekt fő célja.

A BALATON VIZÉN IMÁDKOZVA ÜNNEPELT A KÖZÖSSÉG

Rendhagyó ünnep zárta le a nemesvámosi egyházközség és tizenkét társegyházközsége, a fatimai jelenés 100. jubileumi emlékvét. Május 13-án, az első jelenés 101. évfordulóján a Balaton vizén tartott rózsafüzér imádságot és szentmisét a népes ünneplő sereg: idősek, fiatalok, családok kisgyermekkel, a Szent Miklós hajó fedélzetén. A hajón Gere Dávid Márk SMC plébános mutatott be szentmisét.

MAGDOLNA – NAGYOT TENNI AZ ÚRÉRT

„Magdolna” címmel film készül a vértanú halált halt szent életű munkáslányról, Bódi Mária Magdolnáról. A játékfilmet veszprémi és Balaton-felvidéki összefogással nyáron kezdi forgatni a SzeretFilm Stúdió. A 90-100 percesre tervezett film Magdi életén keresztül a szeretetről és a szolidaritásról szól majd, elsősorban azt az értékrendet szeretnék közvetíteni, amit Magdi képviselt. A játékfilm írója, rendezője Buvári Tamás Magyar Filmszemle-díjas filmrendező, a 2017-ben bemutatott Szeretföld rendezője. A „Magdolna” jövő nyáron kerülhet bemutatásra.

JÁTSZÓTÉR A PLÉBÁNIA UDVARÁN MONOSTORAPÁTIBAN

Monostorapáti központjában a plébánia udvarán 2018. április 5-én hivatalosan is átadásra és megáldásra került a település új játszótere, amit nagy örömmel foglaltak el fiatal használók. Az átadó ünnepségen írta alá Illés Sándor plébános és Takács Péter polgármester az együttműködési megállapodást. Illés Sándor plébános köszöntőjében úgy fogalmazott, hogy nagy öröm számára a játszótér megvalósulása, hiszen a gyermekek így közelebb kerültek a plébániához, a szülők pedig egy közösségi teret kaptak a találkozás örömeinek megéléséhez. Takács Péter polgármester elmondta, hogy büszke az egyházközség és az önkormányzat hosszú évek óta tartó kiemelkedően jó kapcsolatára ami előre mutat és a jövőt szolgálja. A helyszínt az egyházközség biztosította, a játszótér az önkormányzat építette, a kivitelezést a helyi Ilona Malom Műhely Bt. végezte. A játszótér helyét a nagyközség képviselő testület hölgy tagjai javasolták, amire Sándor atya azonnal igent mondott.

MEGJELENT A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYEI LEVÉLTÁR ÚJ FORRÁSKIADVÁNYA

Legújabb kötetük „Püspök urat is őrizetbe veszem.” Források a veszprémi egyházmegye második világháborús veszteségeiről II. címmel jelenik meg. A kiadvány a levéltár

őrizetében lévő dokumentumokat tartalmazza 1944–1948 között a veszprémi egyházmegye háborús veszteségeire vonatkozóan.

A 2011. esztendő tavaszán a veszprémi érseki levéltár munkatársainak szeme megakadt egy 1945-ben keletkezett aktán, amely méretével kitűnt a többi dokumentum közül. Ez az akta tartalmazta azokat az iratokat, amelyeket Mindszenty József veszprémi püspök felszólítására a plébániák küldtek az Egyházmegyei Hatóságnak az elszenvedett „háborús károkról”. Nem sokkal később vetődött fel, hogy a győri, szatmári, székesfehérvári és szombathelyi egyházmegyék második világháborús kárjelentéseinek mintájára e forrástípust a szélesebb közönség elé tárjuk. A következő évtől

megkezdődött a levéltári sorozatok szisztematikus áttekintése a témakört érintő források felkutatása érdekében. Ennek eredményeképp közel kétezer oldalnyi átgévelt dokumentum állt rendelkezésünkre, melyek a háború anyagi és emberi veszteségeit, illetve a háború alatt meginduló azon politikai, társadalmi és gazdasági folyamatokat mutatják be, amelyek a veszprémi püspökség történetét a mai napig meghatározzák. A forrásfeltáró munka eredményeként a második világháború lezárultának hetvenedik évfordulója alkalmából, 2015-ben jelent meg az anyagi károkat bemutató Folytonos fegyverropogás közepette című kötetünk, jelen kiadványunk első része. Mostani kötetünk a világháborús veszteségek emberi oldalát mutatja be, azokat az eseményeket, folyamatokat, melyek végzetesnek vagy egy életre meghatározónak tünnek egy személy, egy közösség, egy társadalmi réteg és az egész magyar társadalom számára. Két forráskiadványunk kiadása között pedig megjelent két, a korszakkal foglalkozó tanulmánykötetünk: 2016-ban a „Nehéz időkben dönteni kell”, illetve 2017-ben a „Rendületlenül a romok között”. A négy kiadvány együttesen mutatja be a veszprémi római katolikus egyházmegye 1939 és 1972 közötti történetét.

ELKÉSZÜLT AZ ÚJ HÍD A RAB MÁRIA FORRÁSNÁL

A Hét Domb Egyesület és a Verga Zrt. közös munkájának köszönhetően helyreállításra került a veszprémi Rab-Mária forráshoz vezető gyalogos híd. A zarándokhely így ismét könnyen megközelíthető mindenki számára. Az új hidat Márfi Gyula érsek áldotta meg a pünkösdi hétvégén és szentmisét mutatott be Tóth András Sándor gyulafirátóti plébánossal és Ebele Ferenc ny. plébánossal.

MÁRFI GYULA ÉRSEK A PARLAMENTBEN

Márfi Gyula veszprémi érsek és Kató Béla erdélyi református püspök tartott elmélkedést a Országgyűlés alakuló ülése előtt a kormánypárti képviselőknek a Parlament Vadász Termében. Az ünnepségen jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök, Kövér László házelnök, valamint Veszprém megye képviselői is. Az ünnepség előtt Balog Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériuma eddigi minisztere kitüntető oklevelet adott át Pálfalvi Attila, az Érsekség munkatársa részére, a főpásztor szolgálatában végzett munkájának elismeréseként.

ÜNNEP CSEHBÁNYÁN

A Mária kápolna felújítása alkalmából a Csehbányai Német Nemzetiségi Önkormányzat újraszenteléssel egybekötött nemzetiségi napot szervezett.

Sabjanics Miklós plébános meghívására Nagy Károly a veszprémi bazilika apátplébánosa mutatott be szentmisét május 26-án és áldotta meg a kápolnát.

Az Újtelep és a Fő utca közötti erdőben bújik meg egy kis kápolna, Mária tiszteletére épült búcsújáró hely. Búcsúkor, szeptember 12-ét követő vasárnapon ma is sokan zarándokolnak a kápolnához. Ez a kápolna a veszprémi püspökség tulajdonát képező épület volt 1856-ban. A legenda szerint, és az évszázad elején még életben volt csehbányai lakosok elbeszélése alapján a kápolna épülete a következő történet szerint jött létre: Egy erdész egy alkalommal éjjel eltévedt, nem talált haza, ezért Istenhez fohászkodott segítségért. Nemso-kára fényt látott messziről. Elindult a fény irányába. A kereszten ma is rajta van egy Mária kép. A tűz helyén pedig Csehbánya község lakossága a segítő Szűzanya tiszteletére felépítette a mai kápolnát.

KERESZTÚT MEGÁLDÁSA AJKA-BAKONYGYEPESEN

Pünkösdhétfőn egy újonnan épített keresztutat és kálvária dombot áldott meg Takáts István érseki kancellár Ajka-Bakonygyepesen.

Az ünnepi szentmise kezdetén Sándor Mihály plébános köszöntötte a megjelenteket.

Az érseki kancellár szentbeszédében a Pünkösöd üzenetéről beszélt. Az apostolok életében az igazi fordula-

tot nem a Feltámadással való találkozás jelentette, mert azután is bezárkóztak, tele voltak kételyekkel, féltek, hogy megkínózzák őket. Az igazi fordulatot Pünkösöd hozta el számukra. Pünkösöd üzenete egy mondatban összefoglalva: átmentek a félelemből az örömbé. Ezután már olyan erővel rendelkeztek, hogy ki mertek állni, nem féltek. Ez ránk is vonatkozik. Nem szabad félelemben élnünk, fontos, hogy a félelemből eljussunk az örömbé.

A szentmise befejezése után a résztvevők körmenetben kivonultak a templomkertben épített keresztúthoz. Itt Áment Márton helytörténész beszédében elmondta, hogy milyen nagy és fontos ünnepe ez a nap Bakonygyepesnek. Ebben az évben ünnepeli a község fennállásának 800 éves évfordulóját, és ennek emlékére állították ezt a keresztutat. Ezen keresztúttal is hálás szívvel kívánnak emlékezni elődeikre, vallásosságukra, a nehéz időkben is hitükben való kitartásukra. Hitüket az utódok sem hagyták el, és hogy továbbra is meg tudják tartani, az itt felállított keresztút adhat hozzá erőt.

Ezután az érseki kancellár megáldotta a keresztutat. Kérte az Urat, áldja és szentelje meg ezen állomásokat, hogy akik itt imádkoznak, érje el őket jelen életükben az Úr kegyelme, odaát pedig nyerjék el az örök boldogságot. Továbbá, akik ezek előtt az állomások előtt imádkoznak, testi javakat is nyerjenek.

TANÉV VÉGI ZÁRÁS A KATOLIKUS HITTANCSOPORTOKNÁL

Itt a nyár. A balatonkenesei katolikus hittanosok is befejezték az iskolai tanévet. Az egész éves tanulás után próbáltuk megjutalmazni hittanosainkat Balatonkenesén. Az egymásnak ajándékozott minőségi idő korunk legnagyobb kincse. Éppen ezért a hittanos gyerekeknek közös programokat és maradandó élményeket ajándékoztunk. Jézus is erre tanít minket, hiszen a Szentírásban olvashatjuk, hogy „Legyetek mindnyájan egy!”

Május 30., 31., június 1-én minden hittanosunkat vendégül láttunk egy-egy hittanos napon. Mind a három napon Dr. Balázs Pál atya vezetésével szentgyónással készültünk fel a közös szentmisére és Isten áldását kértük hittanosainkra és a nap további programjaira. Először az 7., és 8. osztályos hittanosok érkeztek hozzánk. A templomi liturgikus programot egy ügyességi csapatjáték, majd kreatív vászontáska dekorálás követte. A déli nagy melegben a közösségi házban hűsölve közös filmvetítés volt. Természetesen a sok-sok nevetés és finomság egész nap jelen volt Balatonkenesén. Ha jól emlékszem a 100 db palacsinta egyszerűen eltűnt a kezek és szájak között!

Másnap az 1., 2. és 3. osztályos gyerekeké volt egy napra a kolostor udvara és a közösségi ház. Velük is a szentmise és a közös imádság volt az első program. Jókedvben nem volt hiány sem az ügyességi vetélkedőkben, sem a közös mese nézésben. A jókedvhez bőségesen fogytak a sütemények, és az ajándék fagyalt adagok is. A legkisebbek is sok közös élménnyel, jókedvvel és teli hassal mentek haza.

A 4., 5. és 6. osztályos hittanosokat az első júniusi napon vártuk programokkal. A szentgyónás és áldoztatás liturgiája képezte a nap kezdetét. A körjátékok jó hangulatot teremtettek az ügyességi játékokhoz, és a kreatív tolltartó készítéséhez. Nagyszerű közös mókának tűnt a lisztfújás, vagy éppen a cukorka

szállítás is. A mozgalmas délelőttöt vidám filmnézéssel fejeztük be, és természetesen jobbnál jobb süteményekkel, és az elmaradhatatlan jutalom pizzával.

Június 3-án, Úrnapján vártuk hittanosainkat közös tanév végi hálaadásra, a közös szentmisére és az ünnepi körmenetre. Hittanosaink lelkesek és aktívak voltak a liturgia alatt. A körmenet igazi szolgálattétel volt a gyerekek részéről. Az ünnepi szentmisét pedig természetesen közös agapé zárta, ahol vidám hangulat és nagy beszélgető körök alakultak ki. Istennek legyen hála ezért a tartalmas tanévért is! Bízunk benne, hogy ebben a tanévben hittanosaink valami olyan megélt élménnyel lettek gazdagabbak, melyeket egy életre magukkal visznek. Jövőre pedig újra találkozunk!

M. Erzsébet nővér

VENDÉGEK BALATONKENESÉN

A Tátorján Szociális Szolgáltató Intézmény 20 éves évfordulója alkalmából nagyon szép ünnepség-sorozatot szerveztünk, melynek keretében Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapítója volt a díszvendég. Imre atya igényes, gyakorlati példákkal és személyes élményekkel teli előadást tartott a szolgálat jelentőségéről és szerepéről, mindenki öröme.

Korábban a Balatonkenese Kultúra Háza szervezésében Bőjte Csaba OFM, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója volt a vendég előadó, teltházas és lelkes közönség előtt. Csaba testvér a szeretet mindennapi gyakorlatáról, a helyes Isten-szeretetről, önmagunk és felebarátunk helyes szeretetéről tanított. Az előadás után lehetőség volt egy kis kötetlen beszélgetésre is, amit sokan örömmel vettek.

M. Teréz nővér

ELŐTÉRBE AZ ISKOLÁK ÉS A VALLÁSKÖZI PÁRBESZÉD

1996 őszén örvendetes hírről értesült Veszprém katolikus közössége: a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a Szent Gelért-érem megalapításával egy időben a Katolikus Iskolák Főhatóságával egyetértésben Pro Pedagogia Christiana-díjat vezetett be, a papi, szerzetesi és civil munkatársaknak a katolikus iskolák létrehívásában, megerősödésében végzett küzdelmes munkájának elismeréseképpen. A díjat az elsők között Görbe László piarista szerzetes tanár, a veszprémi Padányi Bíró Márton Római Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola igazgatója is átvehette. A kitüntetett ünnepélyes keretek között köszöntötték ez alkalomból az iskolában.

A főegyházmegye katolikus ifjúsági találkozóját ezúttal Veszprémben, a papi szemináriumban rendezték meg Kovács Mihály plébános, az ifjúsági munka felelőse vezetésével. A találkozó mottója volt: Példaképeink, a szentek. A ráhangoló előadást – melyet Ze-

Ravatalozó kápolnát áldottak meg Vigántpetenden

itler Gusztáv, a Padányi iskola történelemtanára tartott a magyar szentek életéről, útmutatásáról – csoportos beszélgetések követték, majd a záró szentmisét Gyűrű Géza pápai prelátus celebrálta.

Emléktáblát avattak Veszprémben a Gizella Királyné Múzeum falán október elején a megboldogult Márton Antal kanonok, egykori hárskúti és márkói plébános, volt múzeumigazgató tiszteletére az intézmény dolgozói és az egyházmegye összefogásával. Az ünnepi alkalommal Csóka Karola, a múzeum megbízott igazgatója és Szendi József érsek emlékeztek az alapítóra, méltatták felbecsülhetetlen értékű munkáját. Márton Antal már fiatal korától kezdve sokat tett az egyházi műtárgyak megőrzéséért, megszervezte azok restaurálási munkálatait is, s így megvalósulhatott az egyházmegyei gyűjteményes kiállítás.

A hónap végén Veszprémben tett baráti kapcsolatokat ápoló látogatást Joel Alon izraeli nagykövet, aki a város vezetése és a zsidó hitközség mellett találkozott Szendi József érsekkel is. A főpásztor a látogatáson felidézte egyetemi héber tanulmányait, szentföldi

*Zászlószentelés a Pilinszky iskolában
Balatonkenesén*

látogatásainak élményeit. A ma is gyakran megnyilvánuló antiszemitizmussal kapcsolatban hangsúlyozta: az Isten mindenkit szeretetből teremtett, ezért nincs joga egyetlen istenhívőnek sem előítéletektől fűtötten gyűlölködni a más vallásúakkal szemben.

Halottak napján ünnepélyesen felszentelték, megáldották Vigántpetenden a falu temetőjénél megépült ravatalozó-kápolnát. A templomban Szendi József érsek hálaadó szentmisét mutatott be, majd a ravatalozónál ökumenikus keretek között hálaadást tartottak az érsek és a falu lelkipásztorai, Illés Sándor plébános és Kiss János evangélikus lelkész részvételével.

Az ezeréves püspökség történetét nagy vonalakban végigkísérő videofilm-bemutatót rendeztek az érsekség nagypréposti házában. A filmet – amely az alapítástól a millenniumi esztendő eseményeiig villantja fel az egyházmegye legfontosabb állomásait – a Veszprémi Televízió készítette.

A vallásközi kapcsolatok ápolása érdekében a vértanú Boldog Edith Stein, zsidó származású kármelita szerzetesnővér nevével megjelölt emlékházat nyitottak meg Bakonyszentlászlón november végén. A Kis György ny. helyi esperes szándékával, főként németországi ökumenikus segítséggel létrehívott

Emléktábla Márton Antal tiszteletére

épület célja a zsidó-keresztény kiengesztelés előmozdítása a szeretet-párbeszéd jegyében, hangzott el az ünnepi eseményen. A megnyitón Cseh Sándor győri kanonok (Apor Vilmos vértanú püspök egykori titkára), Beer Iván, a Magyarországi Holocaust

Emlékalapítvány elnöke, Szécsi József, a Keresztény-Zsidó Társaság főtákarja, valamint Lentulai Attila református és Ördög Endre evangélikus lelkész tartottak előadást, elmélkedtek az Edith Stein-ház jelentőségéről, feladatairól.

December első napjaiban vette fel ünnepélyesen Pilinszky János költő nevét a balatonkenesei általános iskola. Ez alkalommal a diákok zenés irodalmi műsorral idézték meg a névadó szellemét, s településükhöz való kötődéseit (Pilinszky 1931-1944 között töltötte ott nyarait). Életútját, munkásságát Tüskés

Joel Alon nagykövet az érsekségen

Tibor irodalomtörténész, Vattay Emil fotóművész mutatta be, Kuti Csaba polgármester a névadásban rejlő pedagógiai és hazafias nevelési lehetőségekre hívta fel a figyelmet. Végül Balázs Pál helyi esperes és Németh Gyula református lelkész megszentelte, illetve megáldotta az ünnepi alkalomra elkészült új iskolazászlót.

Születésének 240. évfordulója alkalmából Ányos Pál pálos rendi szerzetesköltőre emlékeztek irodalmárok, előadóművészek, tisztelők veszprémi várbéli emléktáblájánál. Hudi József levéltáros, Sebő József tanár (Padányi iskola), Ács Anna irodalomtörténész szólt a poéta életútjáról, keresztény szellemiségű, himnikus emelkedettséggű költészetéről. (Folytatjuk.)

Toldi Éva

Edith Stein-ház avató Bakonyszentlászlón

ELSŐÁLDOZÁS

Alsóörs

Badacsonytomaj

Balatonalmádi

Berhida

Búcsúszentlászló

Csabrendek

Csácsbozsok (Zalagegerszeg)

Csatár

Cserszegtomaj

Csopak

Hajmáskér

Herend

Sümeprága

Szápár

Tapolca

Ajka - Tósokberénd

Ajka - Tósokberénd

Türje

Ósi

Pápa - Szent Anna

Pétfürdő

Pölöske

Sármellék

Sümegecsehi

Pápa - Szent Istán Kat. Isk.

Pápa - Szent Istán Kat. Isk.

Pápa - Szent Benedek

Pápa I.

Balatonfüred

Balatonfüred

Úrkút

Várpalota

Vaszar-Marcaltő

Veszprém - Bazilika plébánia

*Veszprém - Bazilika, Padányi Iskola
Katekumenek*

Veszprém - Padányi Katolikus Iskola

Veszprém - Padányi Katolikus Iskola

Veszprém - Regina Mundi plébánia

*Veszprém - Szilágyi Erzsébet
Keresztény Általános Iskola*

Zalaapáti

Zalaszentrót

Zalaszentiván

Jásd

Káptalanfa

Keszthely II.

Nagyesztergár

Nemesapáti

Nemesgulács

Csopak

Szentgál

BÉRMÁLÁS

Bakonyána - Szápár

Zirc

Káptalanfa

Keszthely II.

*Keszthely - Ranolder János
Római Katolikus általános iskola*

Nagyesztergár

Pápa I.

Pápa - Szent Benedek

Pápa - Szent Anna

Sármellék

Sümeğ

Sümegegyesi

Türje

Úrkút

Várpalota

Vaszar - Marszaltó

Zalaegerszeg - Botfa

Balatonalmádi

Veszprém - Padányi Katolikus Iskola

Veszprém - Padányi Katolikus Iskola

Balatonfüred

Berhida

Csabrendek

Dabronc

Herend

Jásd

Ácsteszer

Alsóörs

Badacsonytomaj

Badacsonytördemic

Nemesapáti - Zalaszentiván

Öskü

2018. AUGUSZTUS 16-21.

1. SZENT IMRE HERCEG IFJÚSÁGI ZARÁNDOKLAT

„ŐSEINK KÖVETÉSE A LEGNAGYOBB KIRÁLYI ÉKESSÉG.”

6 NAP GYALOGOSAN A BALATONFELVIDÉKEN, SÜMEGRŐL BALATONALMÁDIBA

AUG. 16. CSÜTÖRTÖK | NAPI TÁV: 22 KM

Sümeg - Uzsai Csarabos Természetvédelmi terület - Tapolca
Szállás és vacsora a Bárdos L. Általános Iskolában

AUG. 17. PÉNTEK | NAPI TÁV: 15 KM

Tapolca - Csobánc - Kötenger - Szentbékálló
Szállás és vacsora a Napraforgó turistaházban

AUG. 18. SZOMBAT | NAPI TÁV: 20 KM

Szentbékálló - Köveskál - Szent Balázs templomrom - B. akali
Szállás faházakban, délután strandolási lehetőség

AUG. 19. VASÁRNAP | NAPI TÁV: 10 KM

Balatonakali - Dörgicse/Boldogasszony templomrom - Vászoly
Szállás és Szentmise Vászolyban a templomnál

AUG. 20. HÉTFŐ | NAPI TÁV: 20 KM

Vászoly - Pécsely - Aszófő - Tihany - Balatonfüred
Szállás Balatonarácson a Szt. Benedek Iskolában

AUG. 21. KEDD | NAPI TÁV: 20 KM

Balatonarács - Csopak - Paloznak - Felsőörs - Balatonalmádi

SZERVEZŐK:

- A Veszprémi Érsekség Ifjúságpasztorációs Irodája
- Mária Út Egyesület

TÁMOGATÓK:

- Mária Rádió
- Tihanyi Cursillo
- tapolcai és b.almádi plébániák

RÉSZVÉTELI DÍJ: 19.000 Ft/fő - kedvezmény egyéni elbírálás szerint igényelhető!

JELENTKEZÉS ÉS TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

Vásárhelyi Dániel | 70/3180726 | vasarhelyi.dani@gmail.com

Eucharistia vinculum caritatis

("Az Oltáriszentség a szeretet köteléke")

*A Szaléziánium kiállítása annak emlékére,
hogy 80 éve rendezték meg Budapesten a 34.
Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust
1938. május 25 - 29. között.*

MEGTEKINTHETŐ:

2018. MÁJUS 29 - SZEPTEMBER 30-IG
SZALÉZIÁNUM, Veszprém, Vár utca 31.